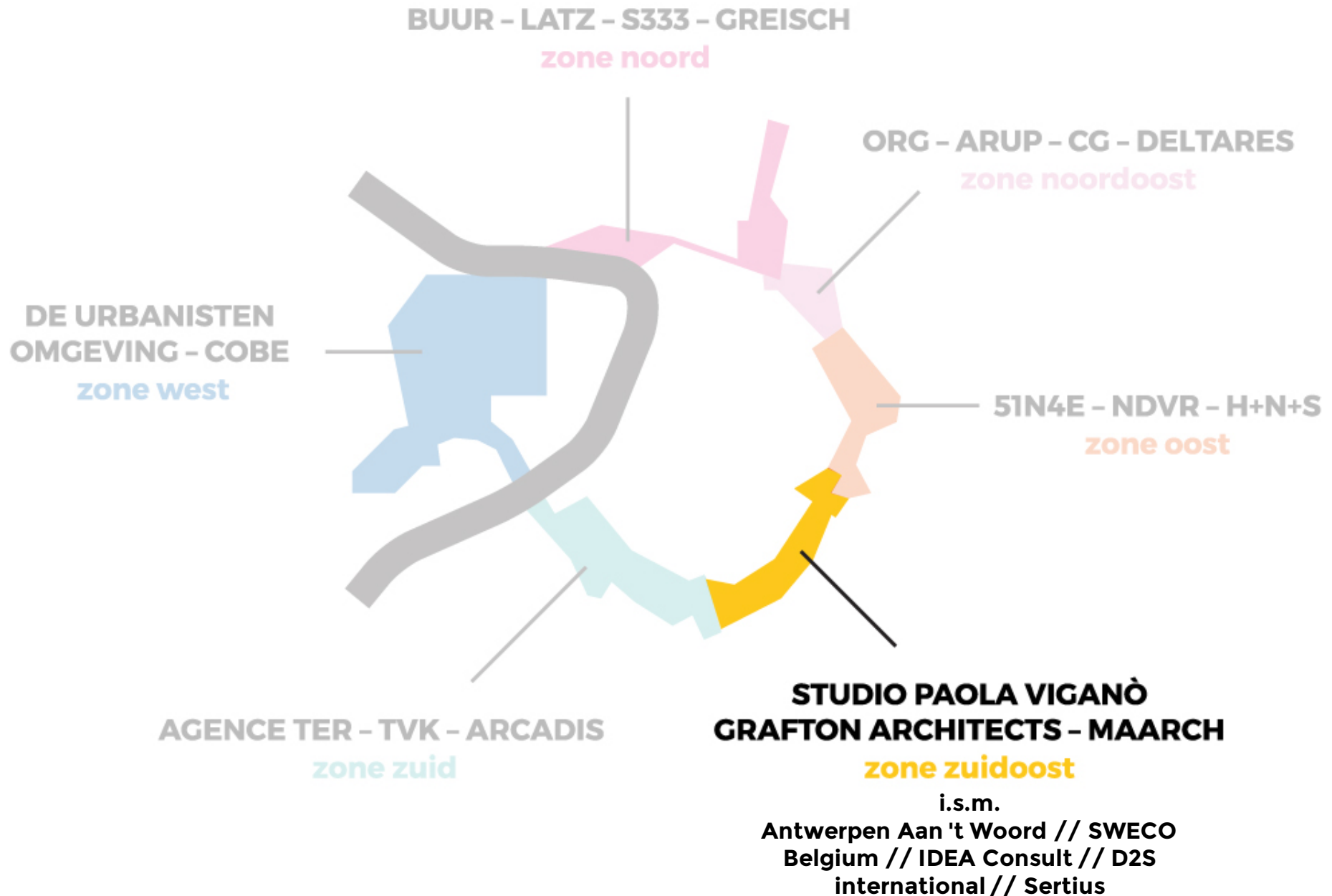

over de ring zuuidoost

de VISIE

- 1. Proces**
- 2.**
- 3. toekomstbeeld**

2. de Projecten voor Zuidoost

1A. Singel + Longitudinaal Ringpark

**1B. Knoop E19, Grote Steenweg,
Park Brialmont**

**1C. Berchem Station en omgeving,
Nieuw Zurenborg, Luysbekelaer**

3. Verdere stappen

Proces en toekomstbeeld

---

deel 1

ONZE OPDRACHT

A. Opmaak van een globale visie op segment niveau voor de volledige overkapping

B. Definiëren van strategische projecten

uitgangspunten – randvoorwaarden

- werken binnen contouren van Toekomstverbond
- Keuze prioritaire projecten tussen mei en juni op basis van vier criteria

WAT HIERNA

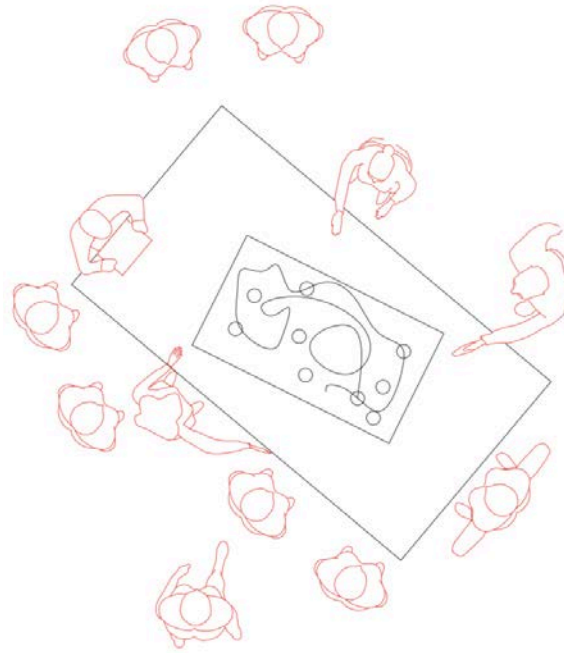
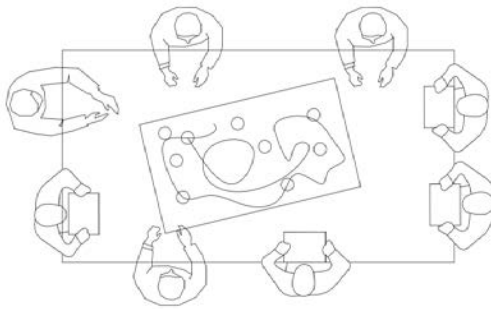
van VISIE tot ACTIE

- mei : week ringdagen
- juni : visie volledige overkapping en pakket
strategische projecten afleveren aan de Vlaamse
overheid en Burgerbewegingen
- juli : beslissing Vlaamse overheid hoe beginnen aan
de overkapping
- Na de zomer: op gang zetten van vervolg studies en
starten van eerste projecten

Belang van geloofsbrieven als input voor het vervolg

PROCES & uitdagingen

Proces: fase 1 : samen verkennen

ONDERZOEKS-
STAPPEN

ONTWERPEND ONDERZOEK

UITWERKING / AFWERKING

testen visie en mobiliseren lokale gemeenschap

uitwerken onderzoeksprogramma

ruimtelijk participatief onderzoek onderzoekscases

uitwerken projectvoorstel

afwerken dossier / presentatiemateriaal

fase 1 samen verkennen

PROCESFLOW

TIJD

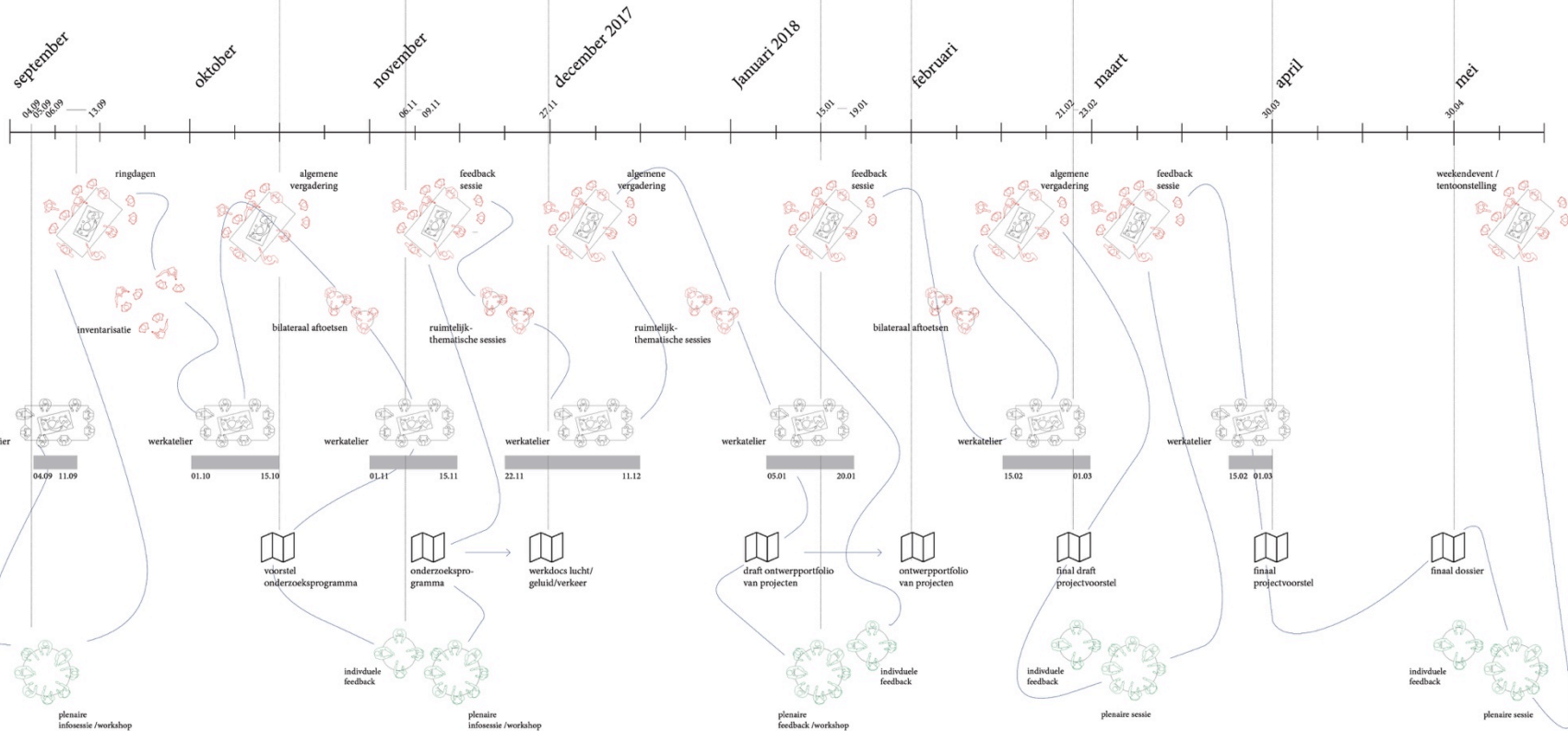
COCREATIE

TEAM

PRODUCT

INDIVIDUEEL

PLENAIR

Opening ringhuis

22 september 2017

Infosessie leefbaarheid

28 september 2017

Verschillende luistersessies

Doorlopend

Infosessie projecten langs de ring

5 oktober 2017

Wandeling I
7 oktober 2017

Wandeling

7 oktober 2017

Infosessie Ringtechniek

12 oktober 2017

Infosessie Mobiliteit

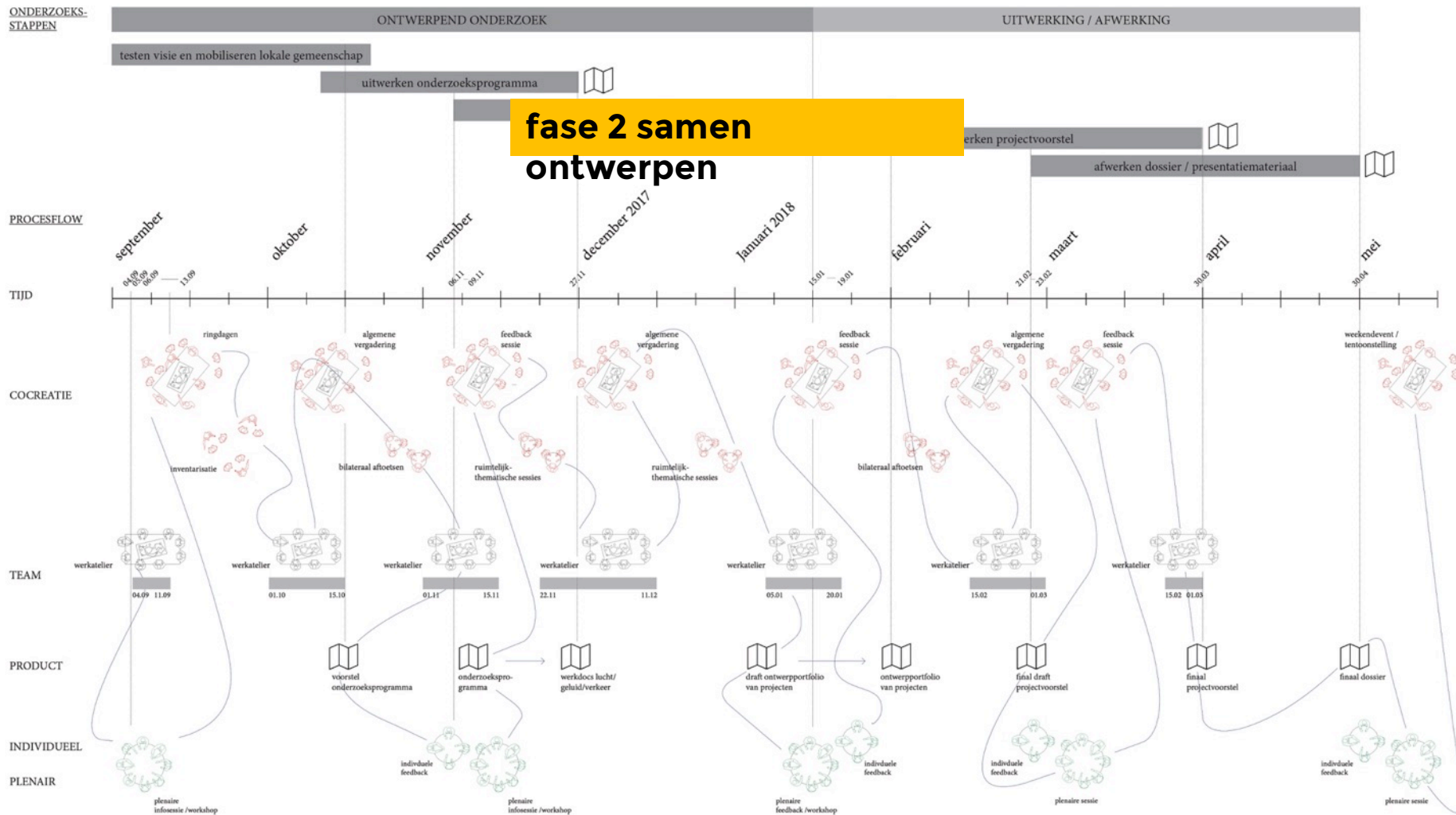
19 oktober 2017

Algemene Vergadering I

26 oktober 2017

Proces: fase 2 : samen ontwerpen

Droomsessie
08 december 2017

Dromen over het Parkknooppunt

- Grote waterpartijen met drijvende podia, bib, ...
- Beeldenpark loopt door
- Voetbalstation
- Transferium met parking - mobiliteitsknoop
- Ondergrondse op- en overslag
- Boomgaard
- Herder
- Generaal Lemanstraat als groene boulevard
- Woonplek voor klimaatvluchtelingen
- Sport
- Cafés

Dromen over het Groen transferium van de metropool

- Speaker's corner stationsplein
- Stationsplein tot Post X
- Groendaken – daktuinen
- (Bak)fiets op de trein
- Ondergronds distributiecentrum Berchem Station
- Saffierstraat als leefstraat
- Landbouwtorens in restruimtes
- Hoogbouw
- Autovrije omgeving
- Modern stationsgebouw
- Tunnels onder de spoorwegen
- Autodelen
- Ophaalpunt e-commerce
- Strategisch knooppunt met nutsvoorzieningen

Droomsessie
08 december 2017

Ontwerpatelier I
16 december 2017

Algemene Vergadering II
10 januari 2018

Nieuwjaarsreceptie District Berchem
14 januari 2018

Ontwerpateliers II
27 januari 2018

Plenaire Sessies II
15 - 19 januari 2018

Ringland

Interne workshops

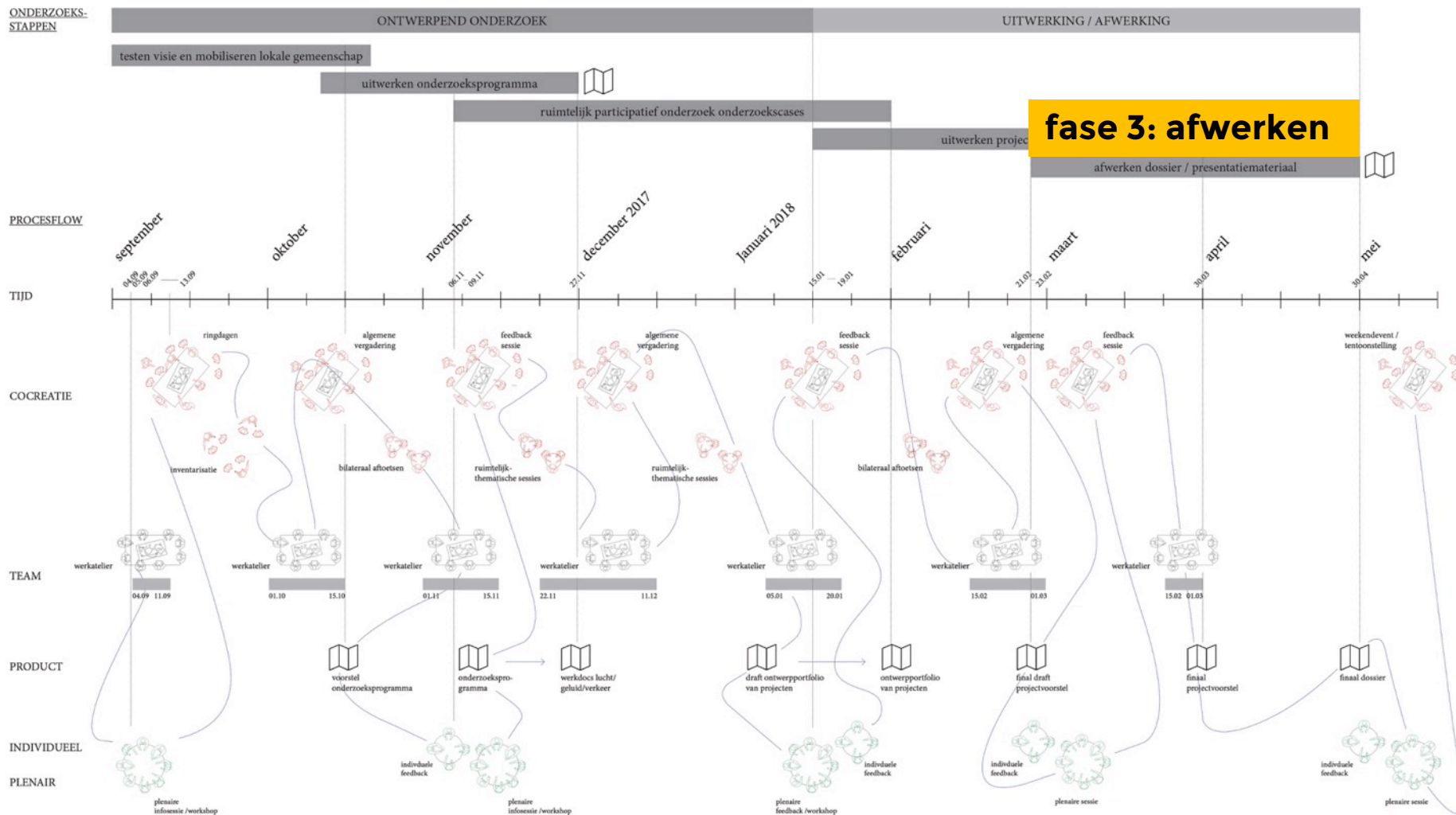

District Berchem

en verscheidene andere actoren...

Proces: fase 3 : samen de visie afwerken

Algemene vergadering III
8 februari 2018

RING FIETS-EN
WANDELPAD

GROTE
STEENWEG

PARK
BRIALMONT

BERCHET
STATION

NIEUW ZORENBORG-
LUYSBEKLAER

AKKOORD

NIET
AKKOORD

onbemand.

Wandeling I1
10 maart 2018

TOEKOMSTBEELD

---

mobility in 2045?

Individueel

mobility in the future will probably be very different from what we know today

self-driving cars

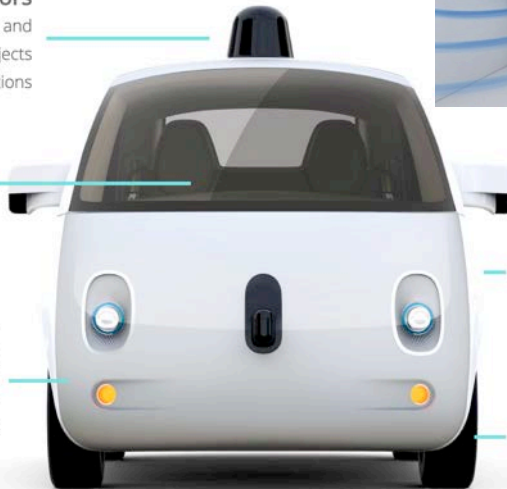
auto / mobility sharing

use <> ownership

Sensors
Lasers, radars and cameras detect objects in all directions

Interior
Designed for riding, not for driving

Electric batteries
To power the vehicle

field of view

Computer
Designed specifically for self-driving

Back-up systems
For steering, braking, computing and more

... or directly on the street

via App ...

Online,

mobilititeit in 2045?

collectief

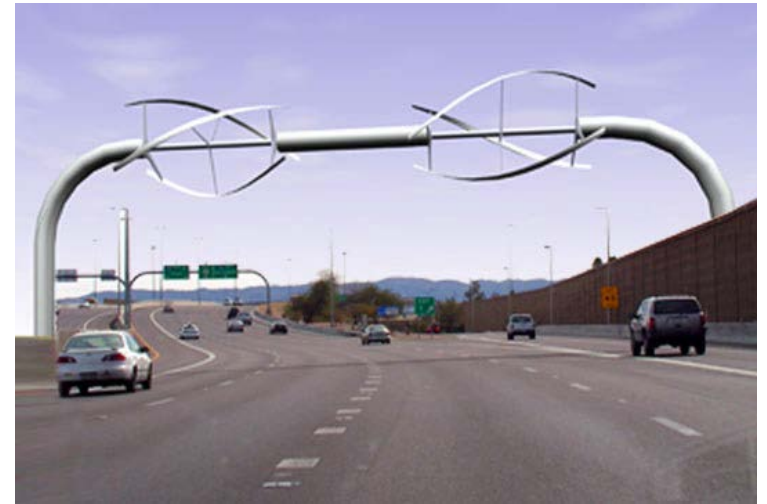
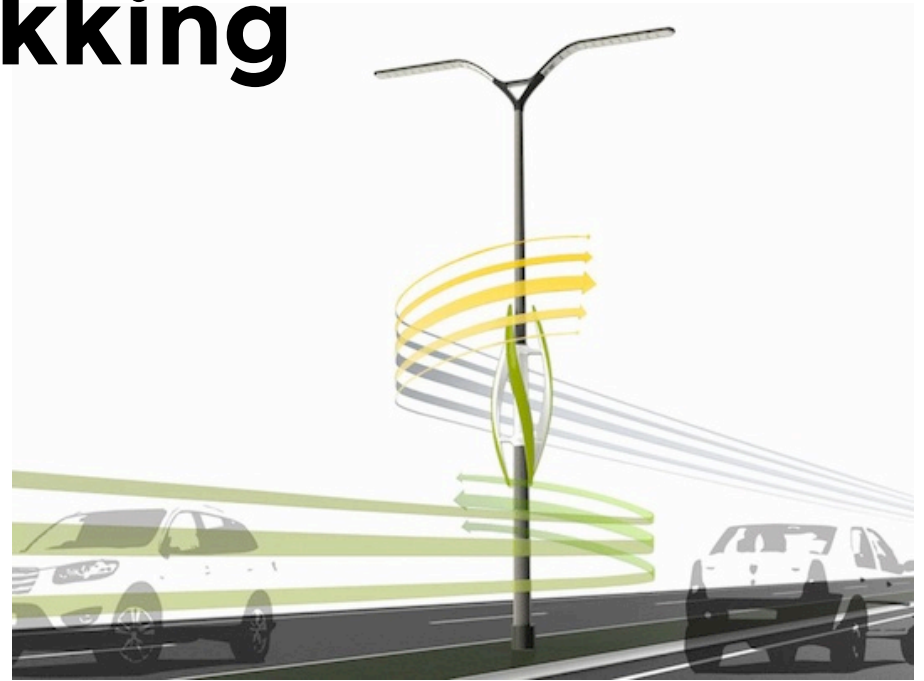
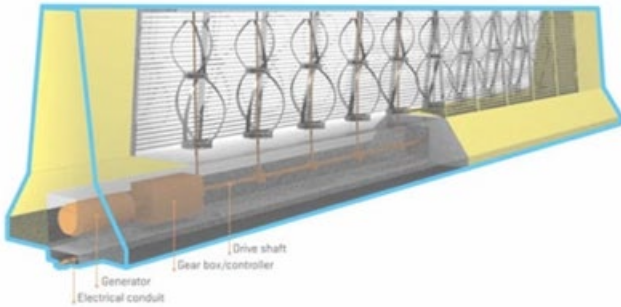
mobiliteit in 2045?

goederen

energie-opwekking in 2045?

Zuidoost in de toekomst?

Gezinnen,
ouderen,
single's

Zurenborg
buurtpark

Activiteiten /
sport park

Spoorpark

Mixed use
ontwikkelingen

Ouderen
wonen

ringpark
hotel

Stad's markthal

Water park

Berchem 'Grote
Markt'

Grootstedelijk
transferium

Metropolitane
functies

Stadslandbouw

groen plein
recreatief

zorg
wonen

Fiets service
point

Buurt- en stads-
distributie punt/hub

Wonen
en
Werken

Goederen
logistiek

Volkstuinen

leesbos

Alternatieve mobiliteiten

Wijngaard

Landschaps kunst

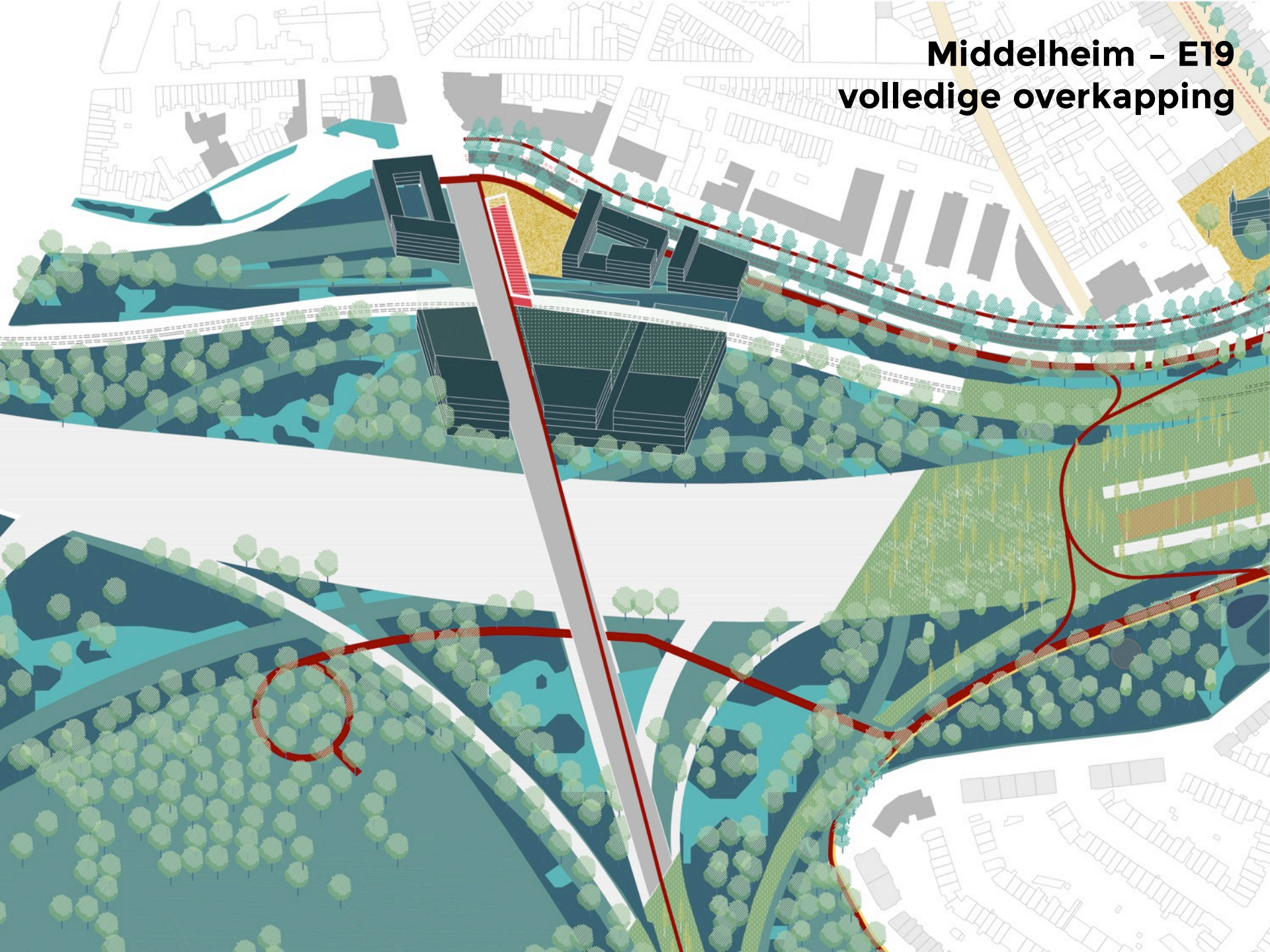
Cultuur park

Meer ruimte voor fiets,
voetganger en openbaar vervoer

'Park' voor Zuidoost als conceptbeeld naar een verweven stad

Middelheim – E19 volledige overkapping

Middelheim – referentiebeelden ‘park landschap’

‘wilder’ park landschap

eetbaar landschap

Speel-landschap

Cultuur- en kunst landschap

**Grote Steenweg
volledige overkapping**

Grote Steenweg – Connecterende Vallei

Groene connecterende vallei als nieuwe ring-typologie voor continu ringfietspad en ecologie

**Park Brialmont
volledige overkapping**

Park Brialmont- referentiebeelden

speelbos

stadslandbouw, volkstuinieren

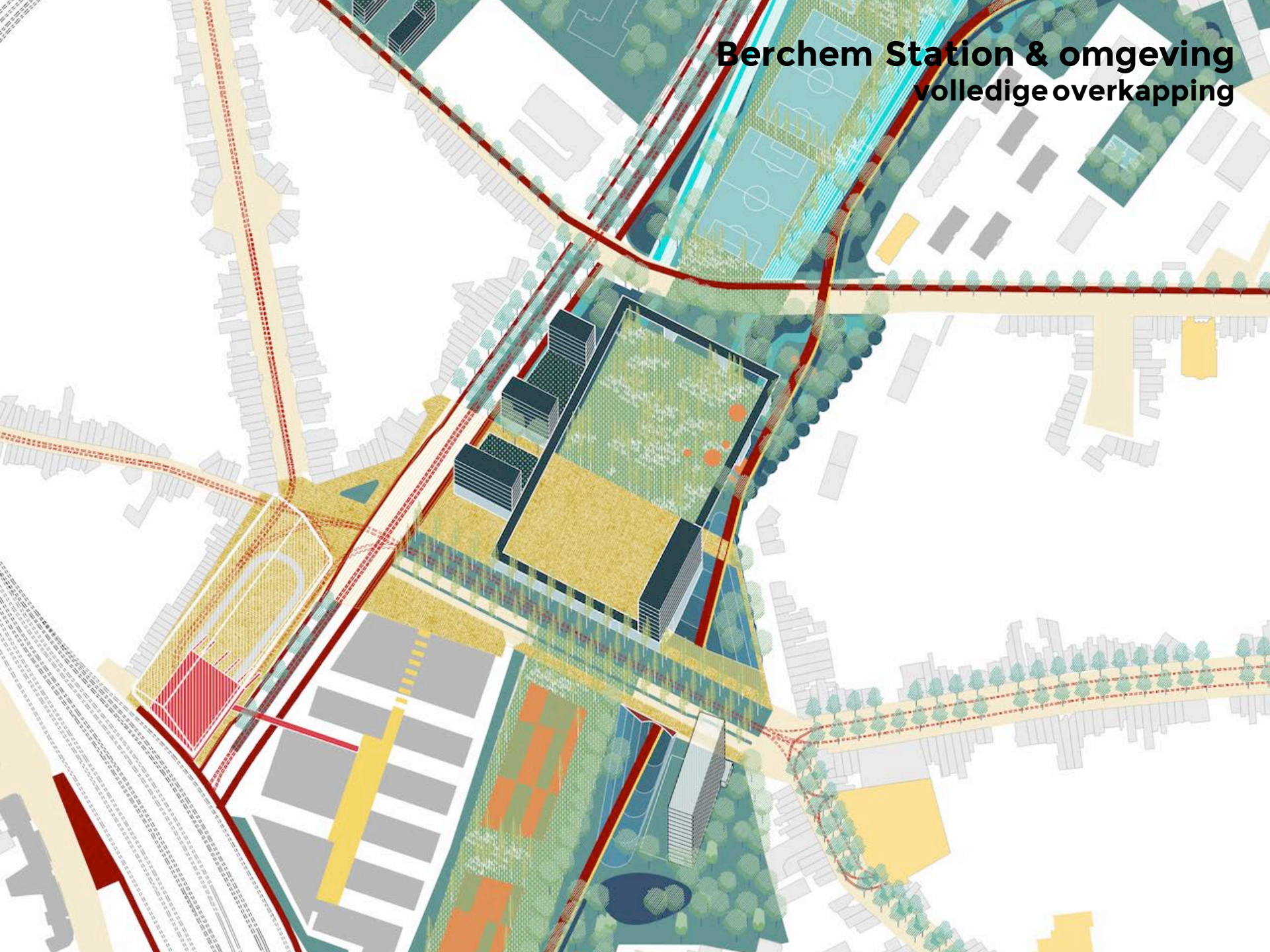
collage Brilschansvijver (Cluster Architecten)

Biesbosch Museum (Studio Marco Vermeulen)

Berchem Station & omgeving volledige overkapping

'Grote Markt' Berchem - plein

'Grote Markt' : plein en park als één nieuwe stads/ring-typologie

Berchem Station & omgeving – referentiebeelden

Theaterplein (Studio Secchi-Viganò)

Zollverein Park (Planergruppe GmbH)

Stationsplein Roeselare (Bureau Bas Smets)

israels plads (Sweco)

Zurenborg-Luysbekelaer volledige overkapping

Nieuw Zurenborg & Luysbekelaer - referentiebeelden

Park Spoor Noord (Studio Secchi-Viganò)

collectiviteit, Wadi-hostel (Studio Secchi-Viganò)

Spoorhal, Park Spoor Noord (Stramien)

collage Seebach (Sergison Bates)

GEFASEERD PROJECT

---

stappen zetten naar een volledige overkapping

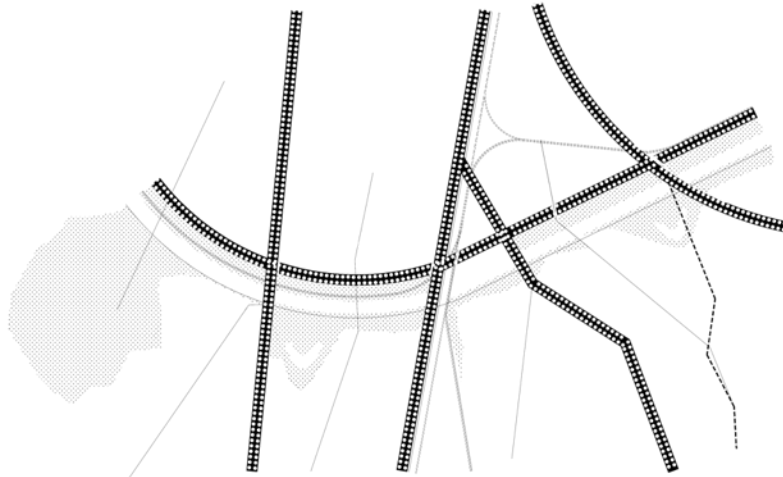
er zijn verschillende **lichte en eenvoudige(re) ingrepen** die de LEEFBAARHEID en MOBILITEIT van vandaag al verbeteren en samen bouwen richting de overkapping

maar ook **complexe (langere termijn) stedelijke projecten** die een grote strategische waarde hebben voor Zuidoost en de gehele metropool

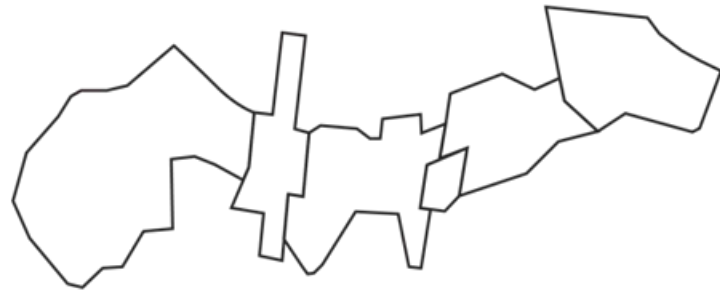
zuidoost ruimten

Framework + zes Deelruimten

FRAMEWORK PROJECTEN

- Singel – Stedelijke Groene Boulevard
- Longitudinaal Ringpark
- Ringspoor
- Radialen
- Lager Netwerk
- Blauw-Groen netwerk

ZES DEELRUIMTEN

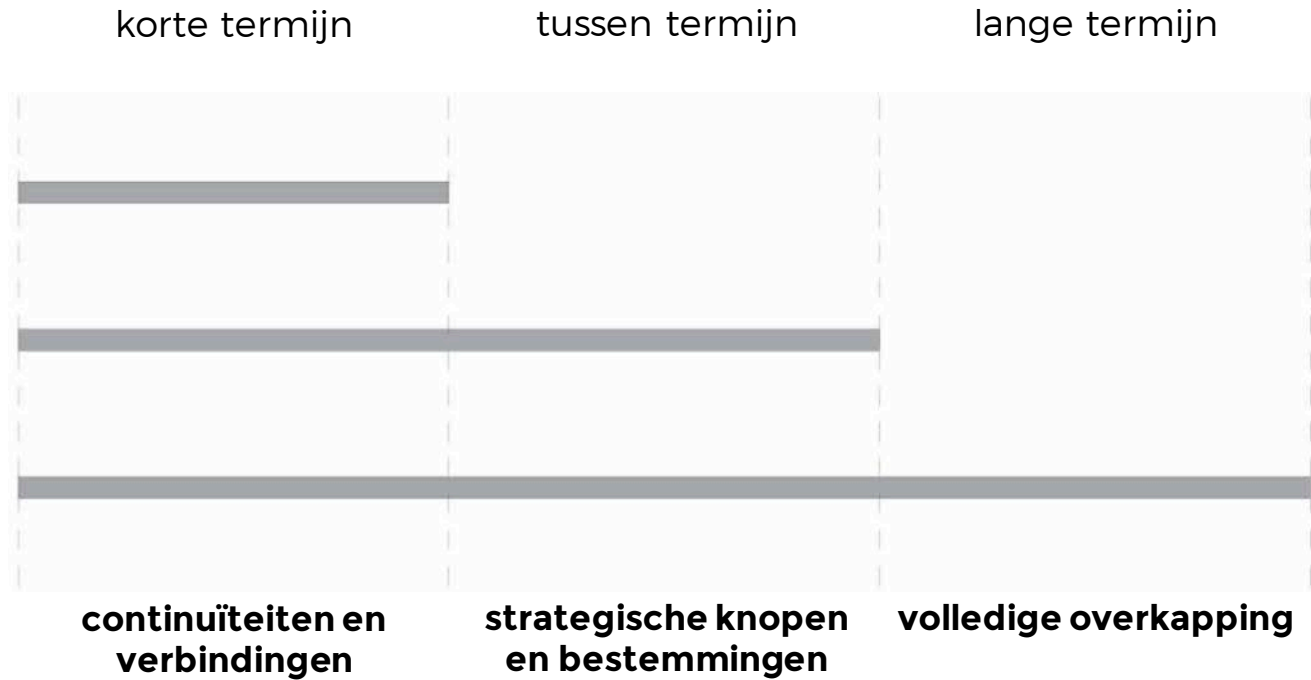
- Middelheim
- Grote Steenweg
- Park Brialmont
- Spoorbrug
- Berchem Station + omgeving
- Nieuw Zurenborg - Luysbekelaer

+ steeds werken aan duurzame Mobiliteit en Leefbaarheid

Overkapping is een gefaseerd project

GROEIMODEL

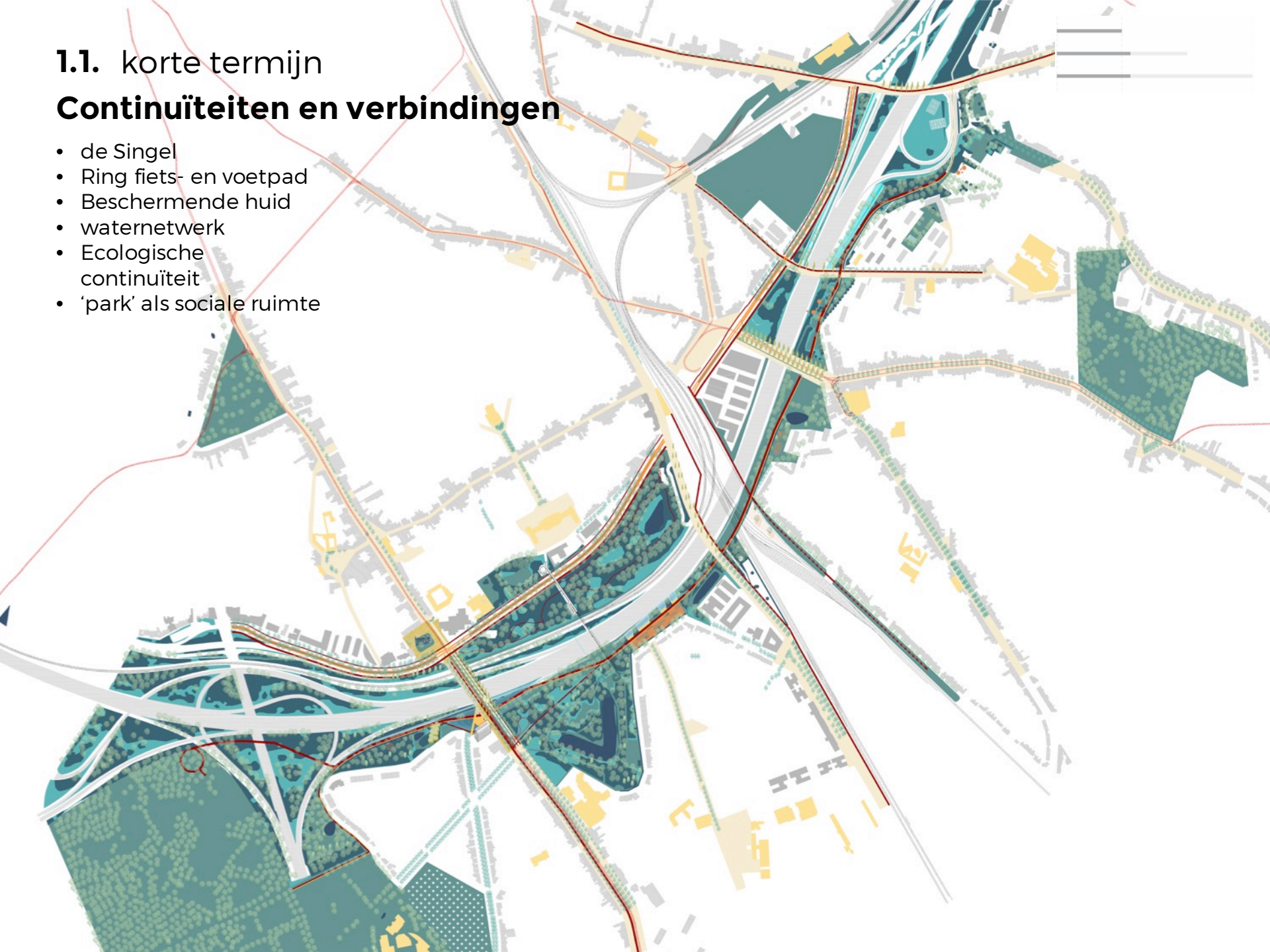

ontwikkelen van een **gedeelde taal** & **'park'** als tool naar een **verweven stad**

1.1. korte termijn

Continuïteiten en verbindingen

- de Singel
- Ring fiets- en voetpad
- Beschermende huid
- waternetwerk
- Ecologische continuïteit
- 'park' als sociale ruimte

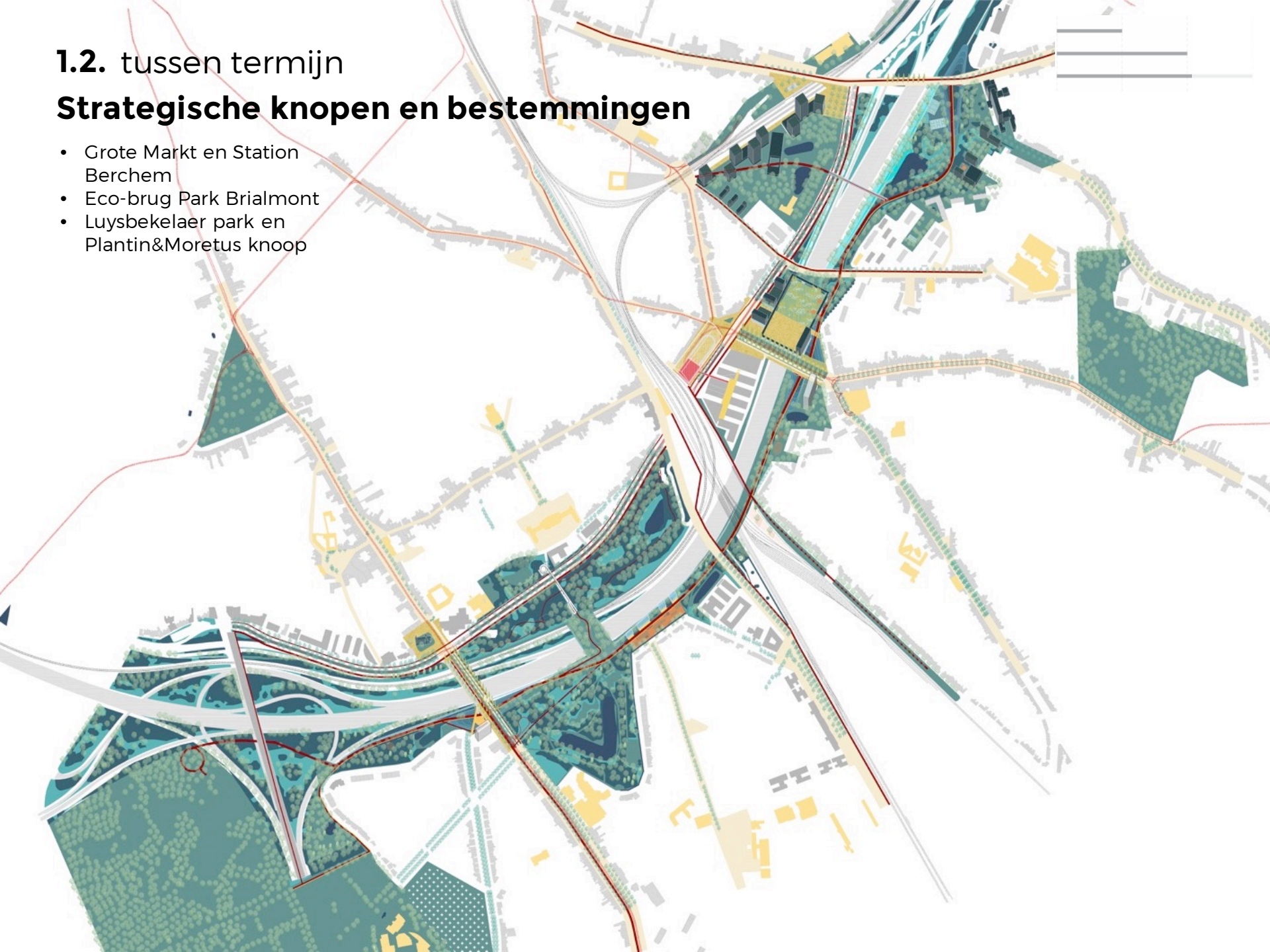

1.2. tussen termijn

Strategische knopen en bestemmingen

- Grote Markt en Station Berchem
- Eco-brug Park Brialmont
- Luysbekelaer park en Plantin&Moretus knoop

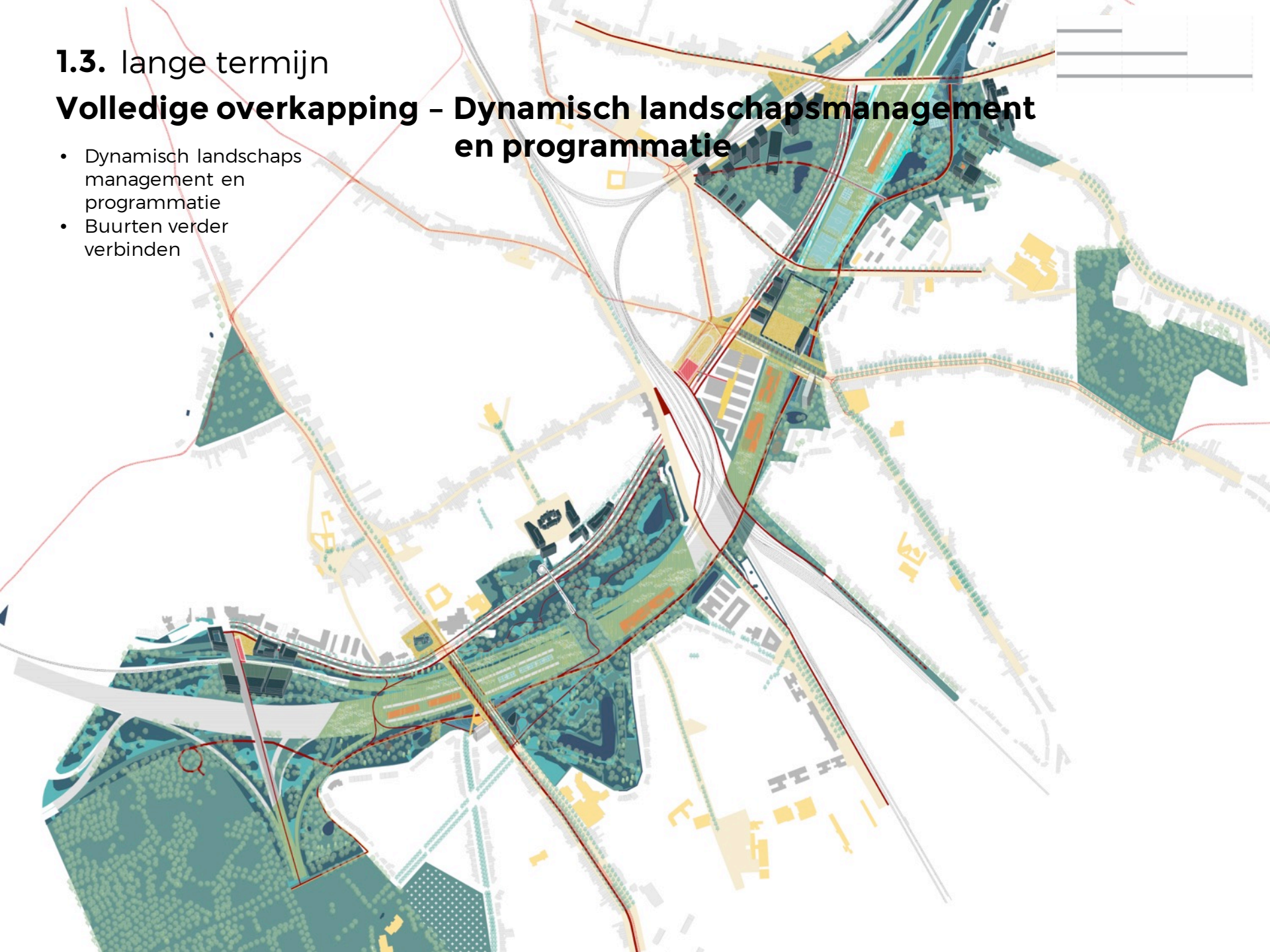

1.3. lange termijn

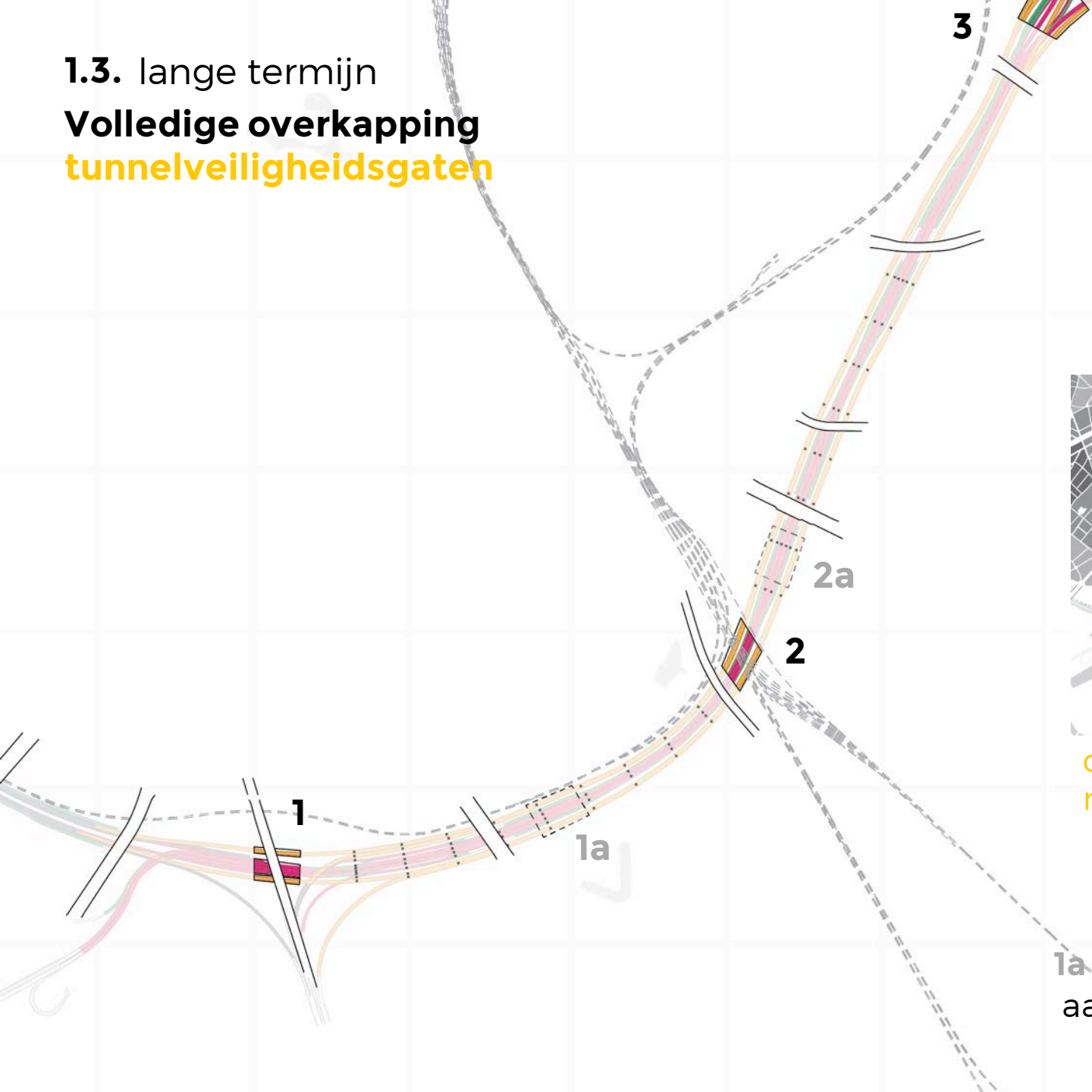
Volledige overkapping – Dynamisch landschapsmanagement en programmatie

- Dynamisch landschapsmanagement en programmatie
- Buurten verder verbinden

1.3. lange termijn Volledige overkapping tunnelveiligheidsgaten

gaten daar waar de
complexiteit van
overkappen hoogst is
**+ minste mensen
dichtbij wonen**

oefening: als de gaten
moeten komen, dan ...

1... voorkeurslocaties
ontwerpers + burgers

1a alternatieve locaties
aangeduid door enkele
burgers

Verbeter mee de plannen van de overkapping

Wij willen een oplossing voor twee problemen:
zijn de gaten in de overkapping te vermijden?
is een beter ontwerp voor Oosterweel-light denkbaar?

Studie 1

Ring zonder
gevaarlijk transport

overkapping zonder gaten?

Studie 2

Oosterweel-light

redding Noordkasteel
overkapping aan Sportpaleis

€ 14.980

€ 0 10.000 20.000 30.000 40.000

Het werk van de studiebureaus kost 40.000 euro.
We hebben dat bedrag nodig tegen half april.

Geef nú
voor de 2 studies

Doneer via ringland.be of op rekening **BE10 0000 0000 0404** van
de Koning Boudewijnstichting met vermelding *****017/1590/00512*****.
Vanaf 40 euro per jaar is je gift fiscaal aftrekbaar.

Nu of nooit voor de volledige overkapping

www.ringland.be [/ringlandweb](https://www.facebook.com/ringlandweb)

**Ringland wil een studie
opzetten om te kijken of de
gaten in de overkapping te
vermijden zijn**

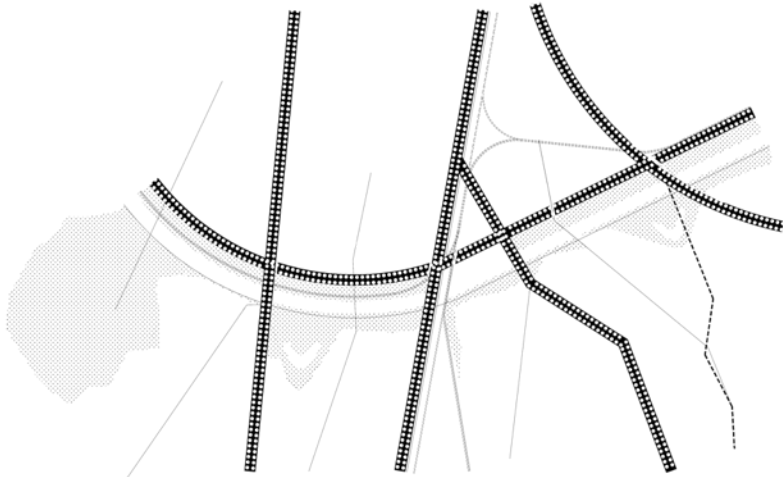
€ 26.510

€ 0 10.000 20.000 30.000 40.000

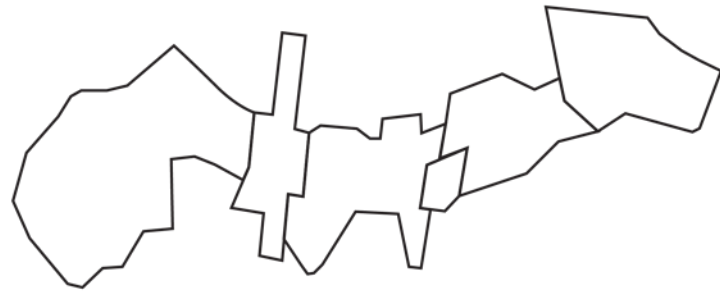
zuidoost ruimten

Framework + zes Deelruimten

FRAMEWORK

- Singel
- Ringspoor
- Radialen
- Lager Netwerk
- +
- Blauw-Groen netwerk
- energie

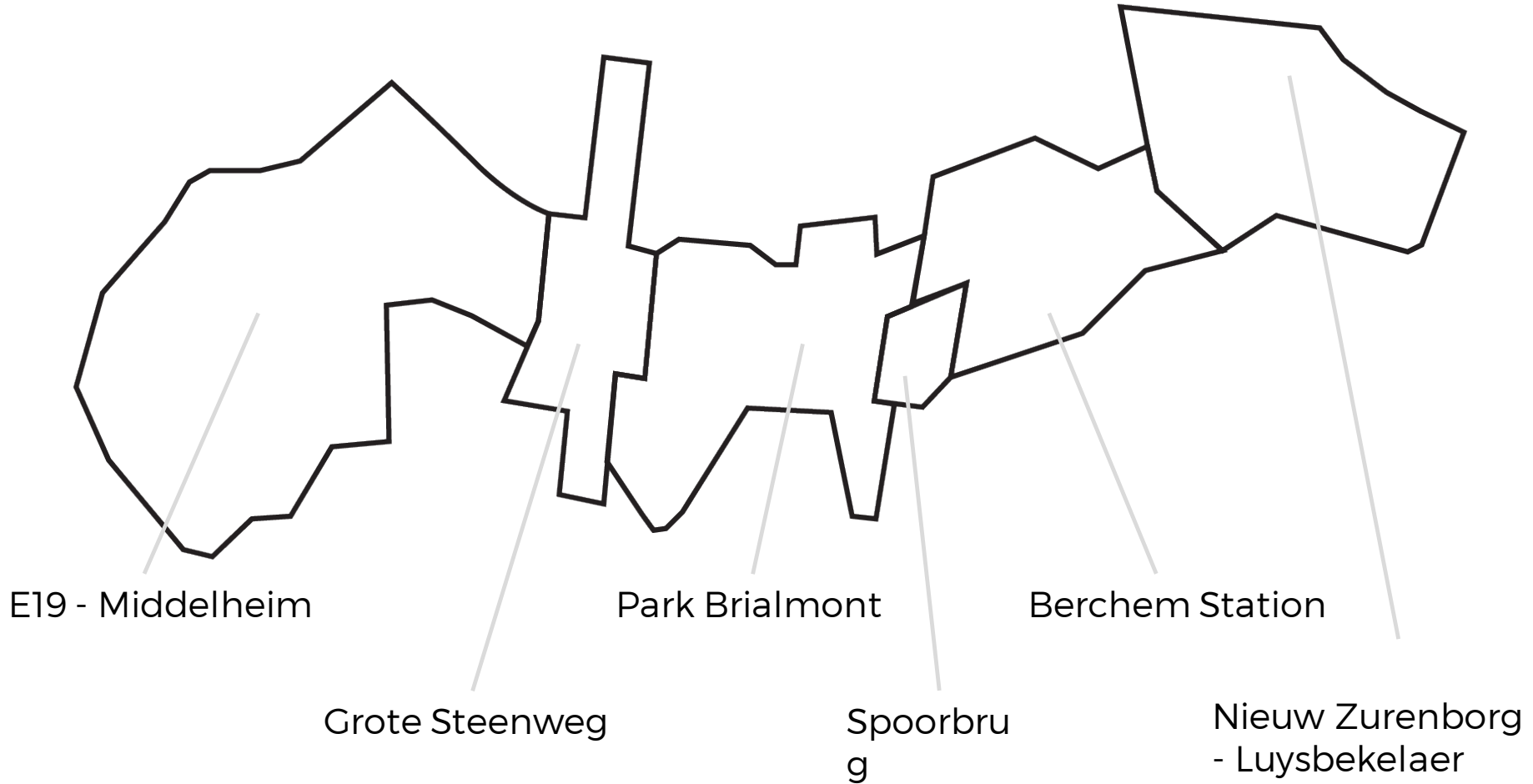
ZES DEELRUIMTEN

- Middelheim
- Grote Steenweg
- Park Brialmont
- Spoorbrug
- Berchem Station + omgeving
- Nieuw Zurenborg - Luysbekelaer

+ **steeds werken aan duurzame Mobiliteit en Leefbaarheid**

Strategische Projecten

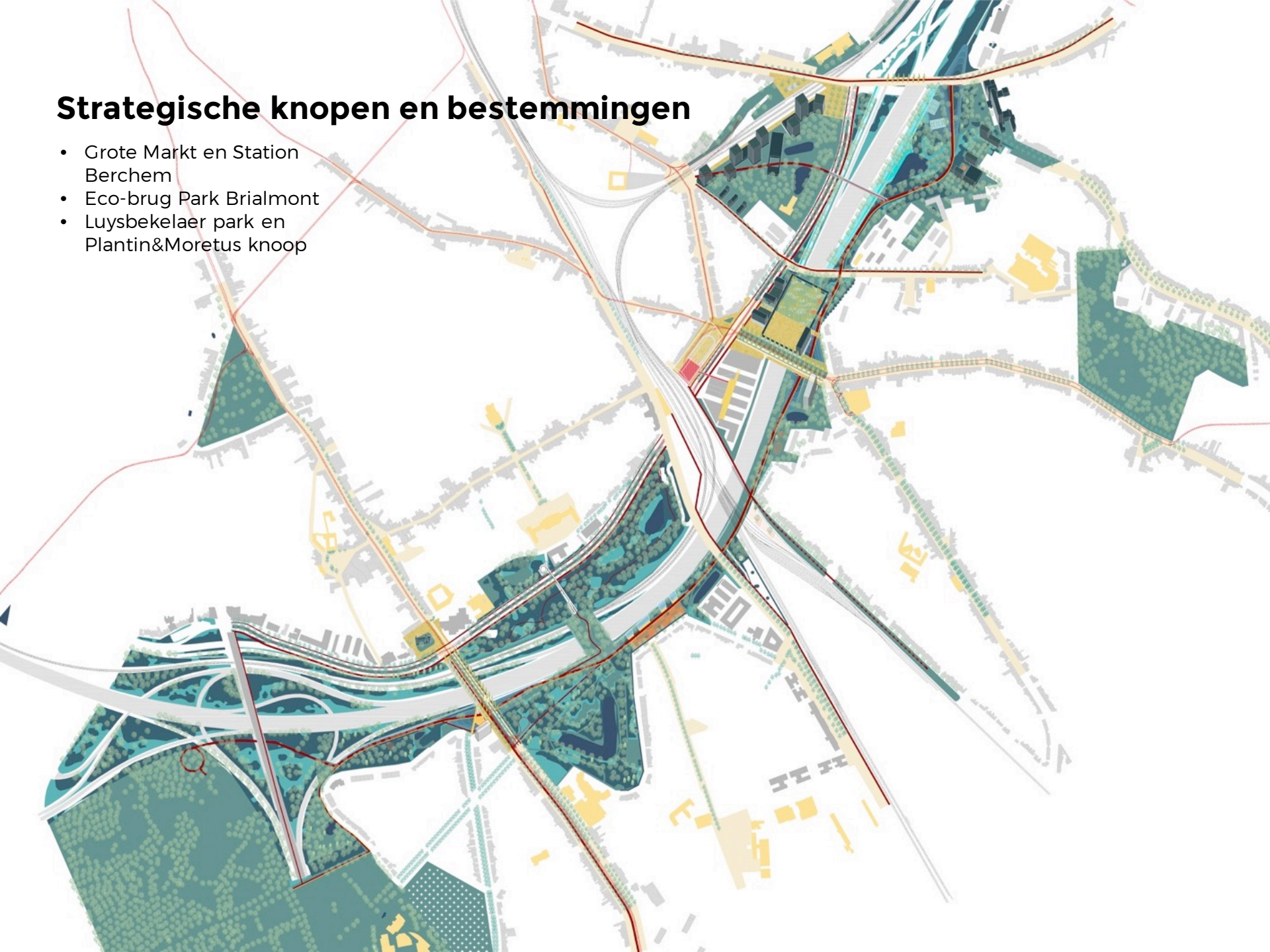
doorlopen volgens de zes Deelruimten

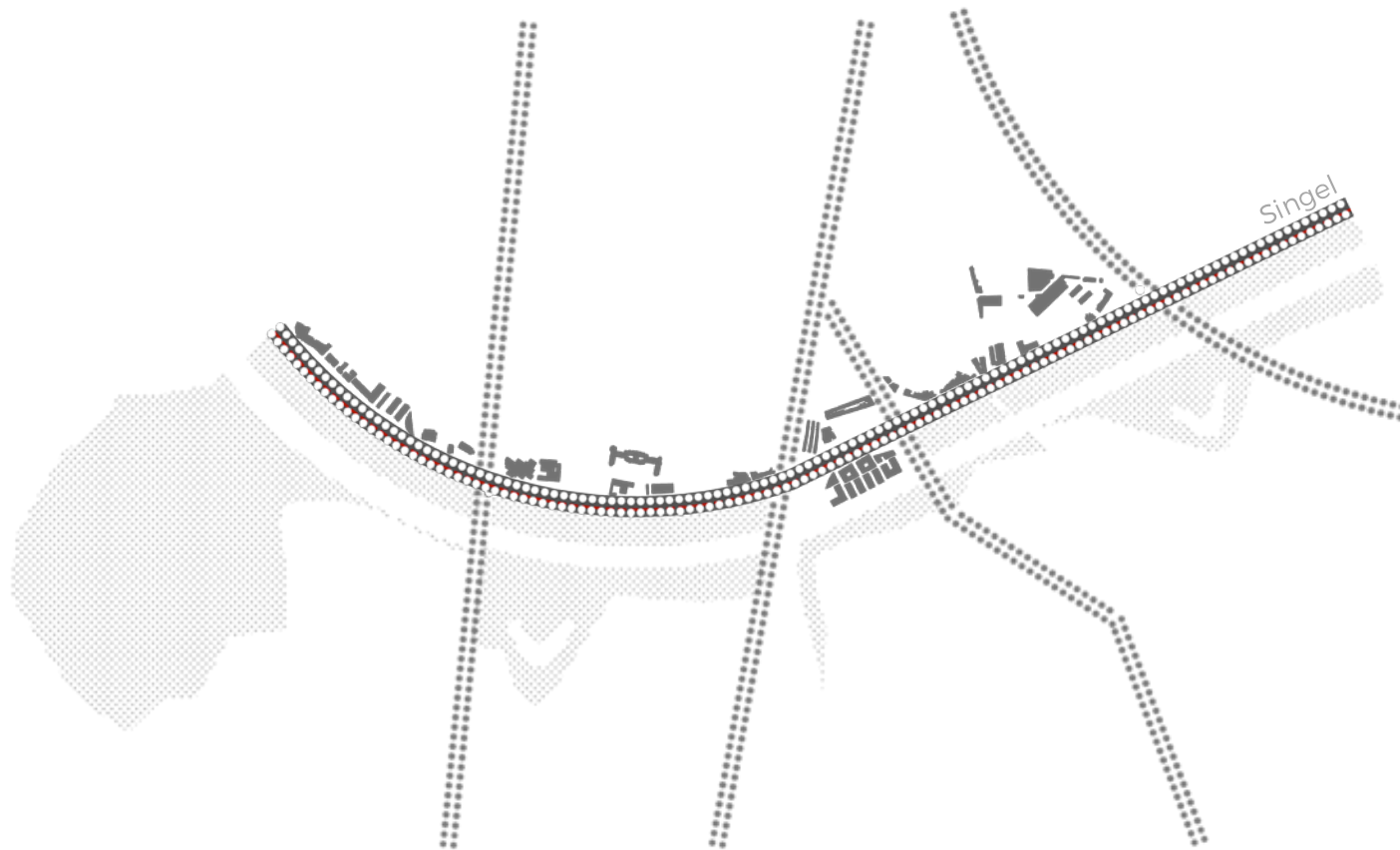

Strategische knopen en bestemmingen

- Grote Markt en Station Berchem
- Eco-brug Park Brialmont
- Luysbekelaer park en Plantin&Moretus knoop

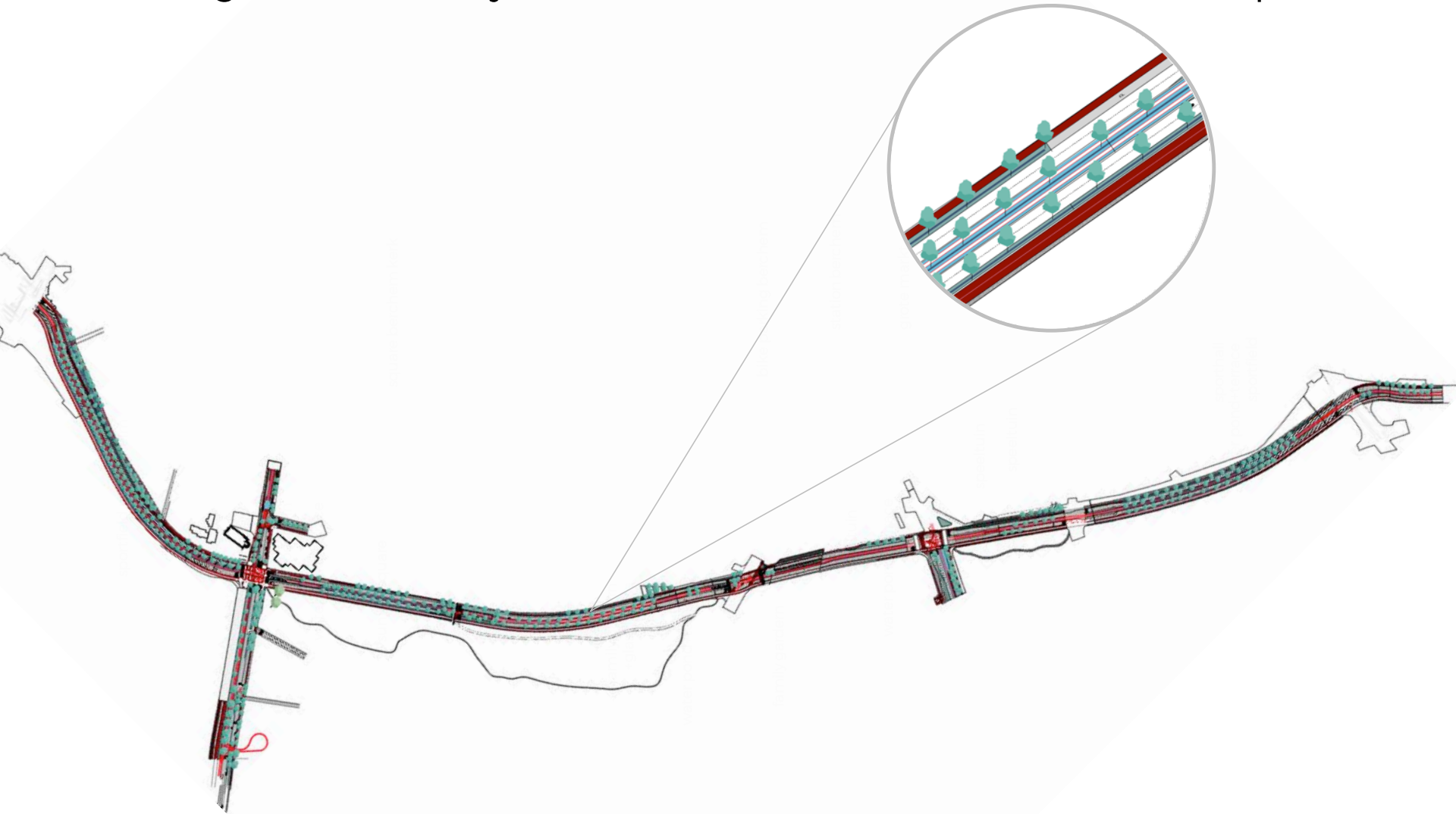
Singel - Groene Stedelijke Boulevard

Singel

een groene stedelijke boulevard – deel van een continue park

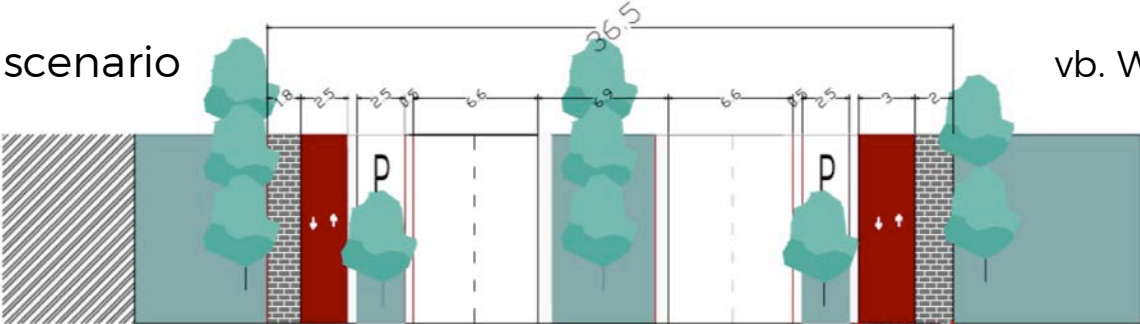

Singel - doorgroei scenario

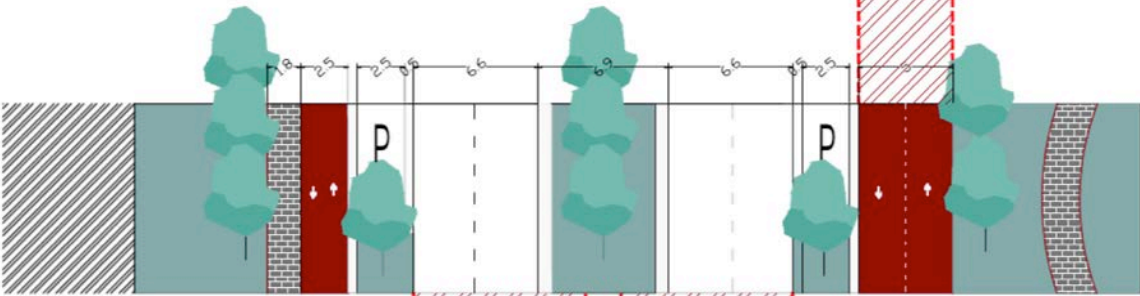
vb. Wolveberg

naar een
groene
stedelijke
boulevard

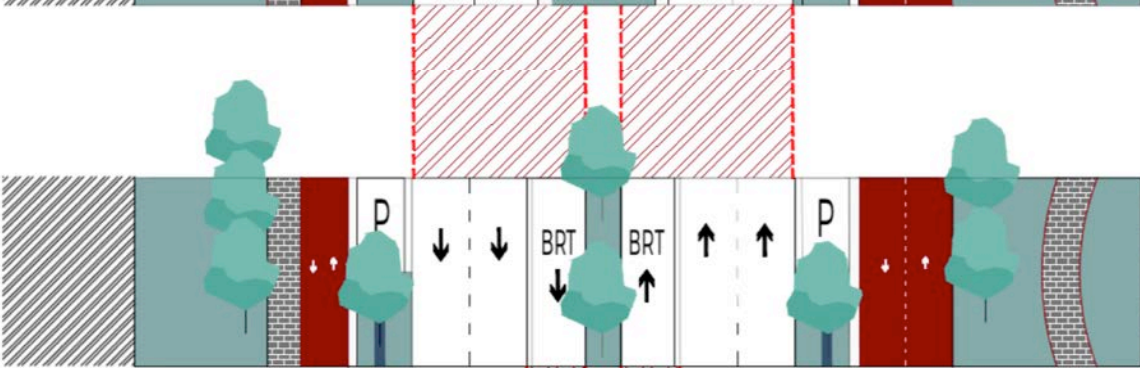
bestaande
toestand

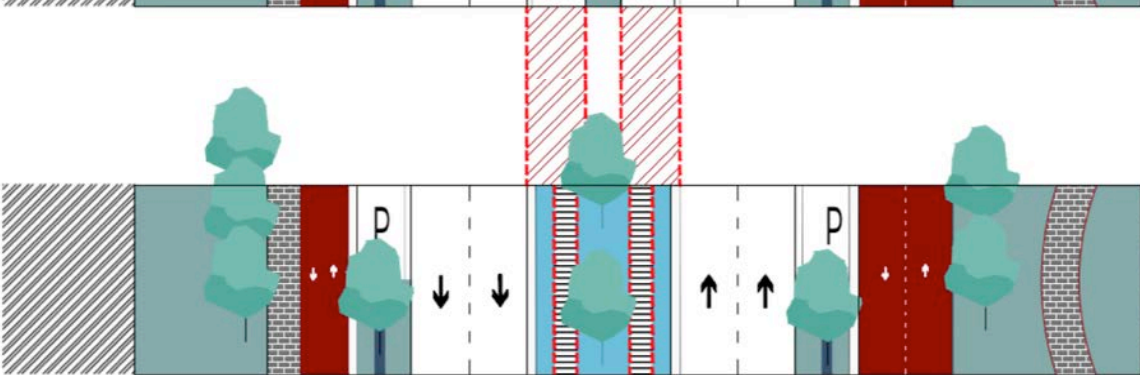
fase 1

fase 2

fase 3

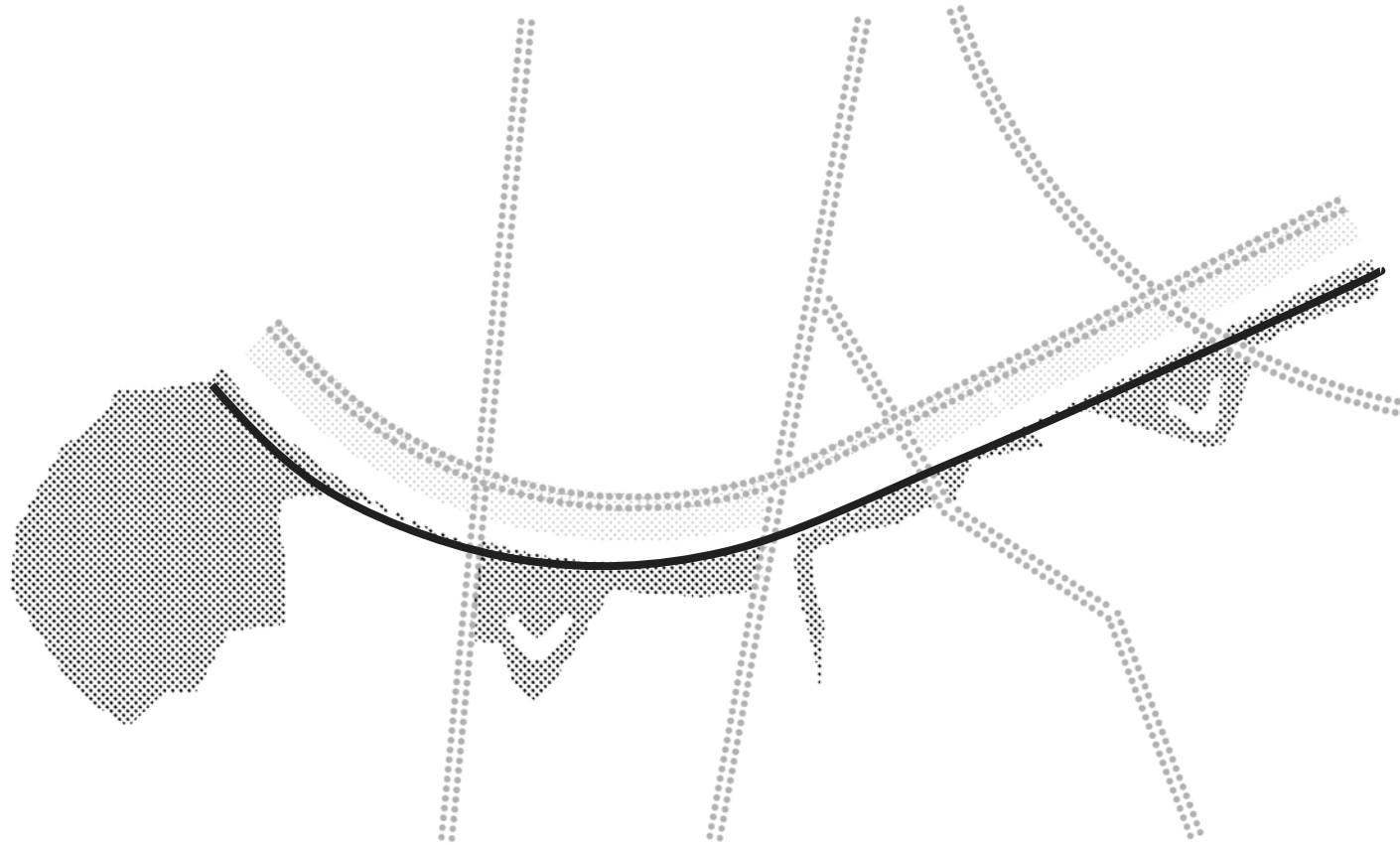
Intra muros

extra muros

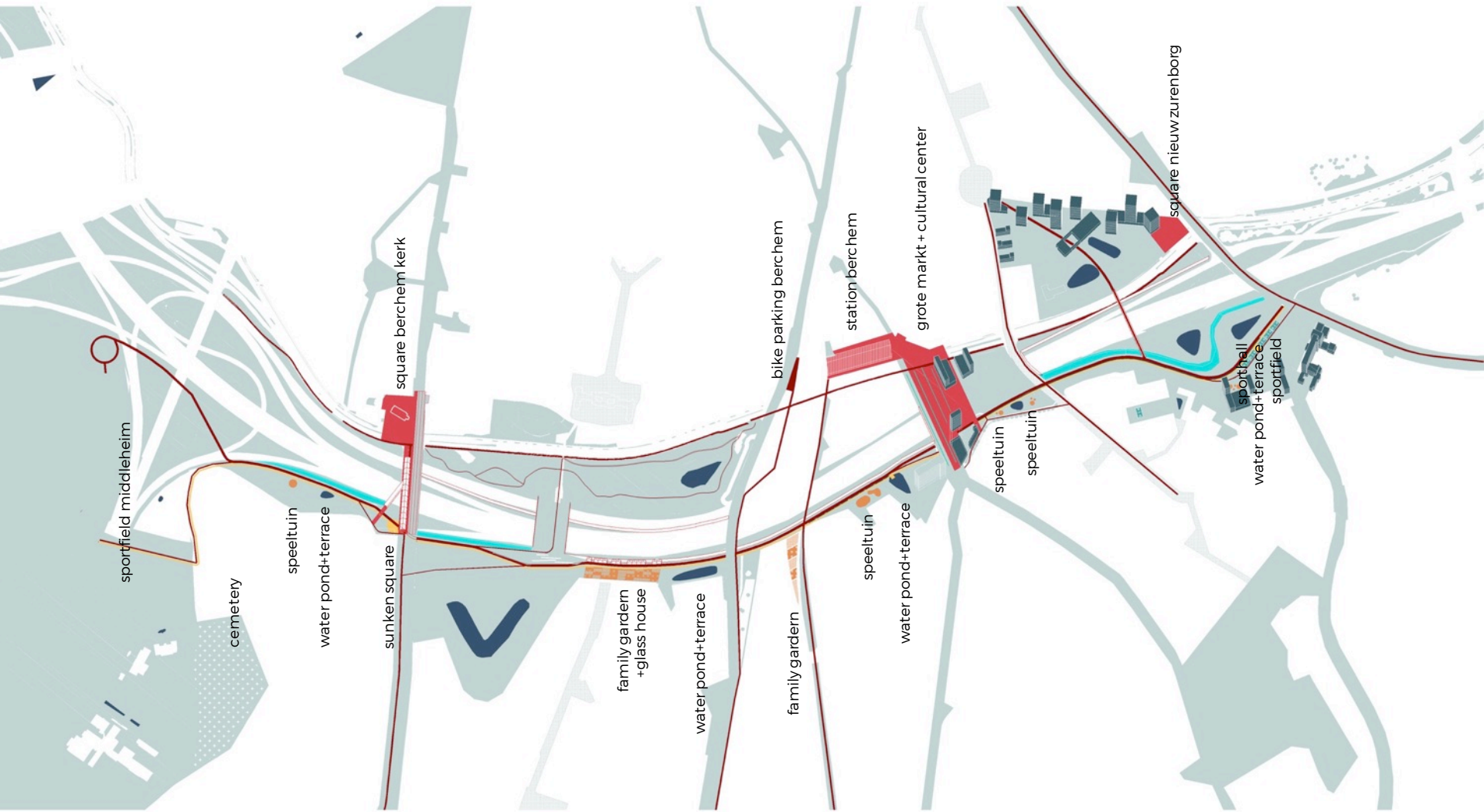
Longitudinaal Ringpark

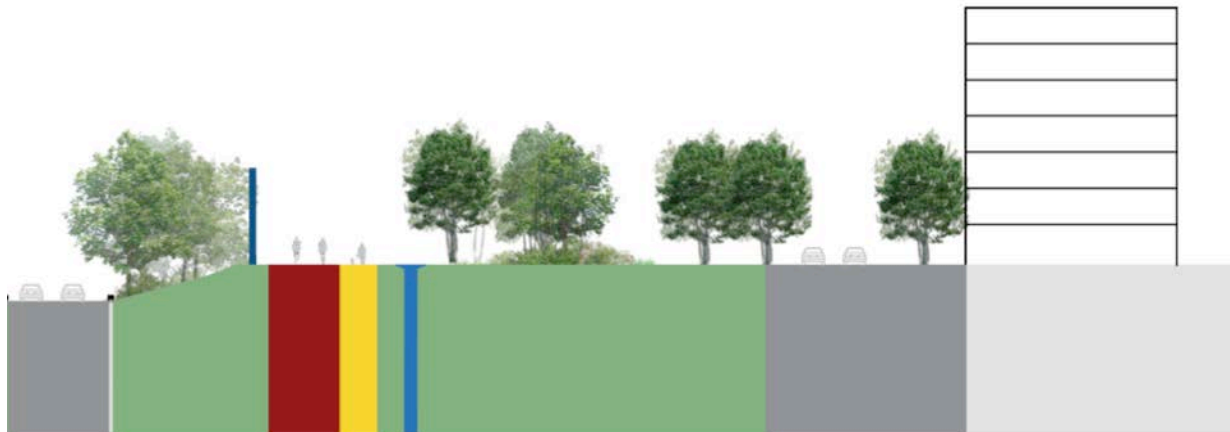
Ring fiets- en voetpad

continuïteit voor de zachte weggebruiker

Ring fiets- en voetpad

principe snede

Ring fiets- en voetpad

continuïteit voor de zachte weggebruiker

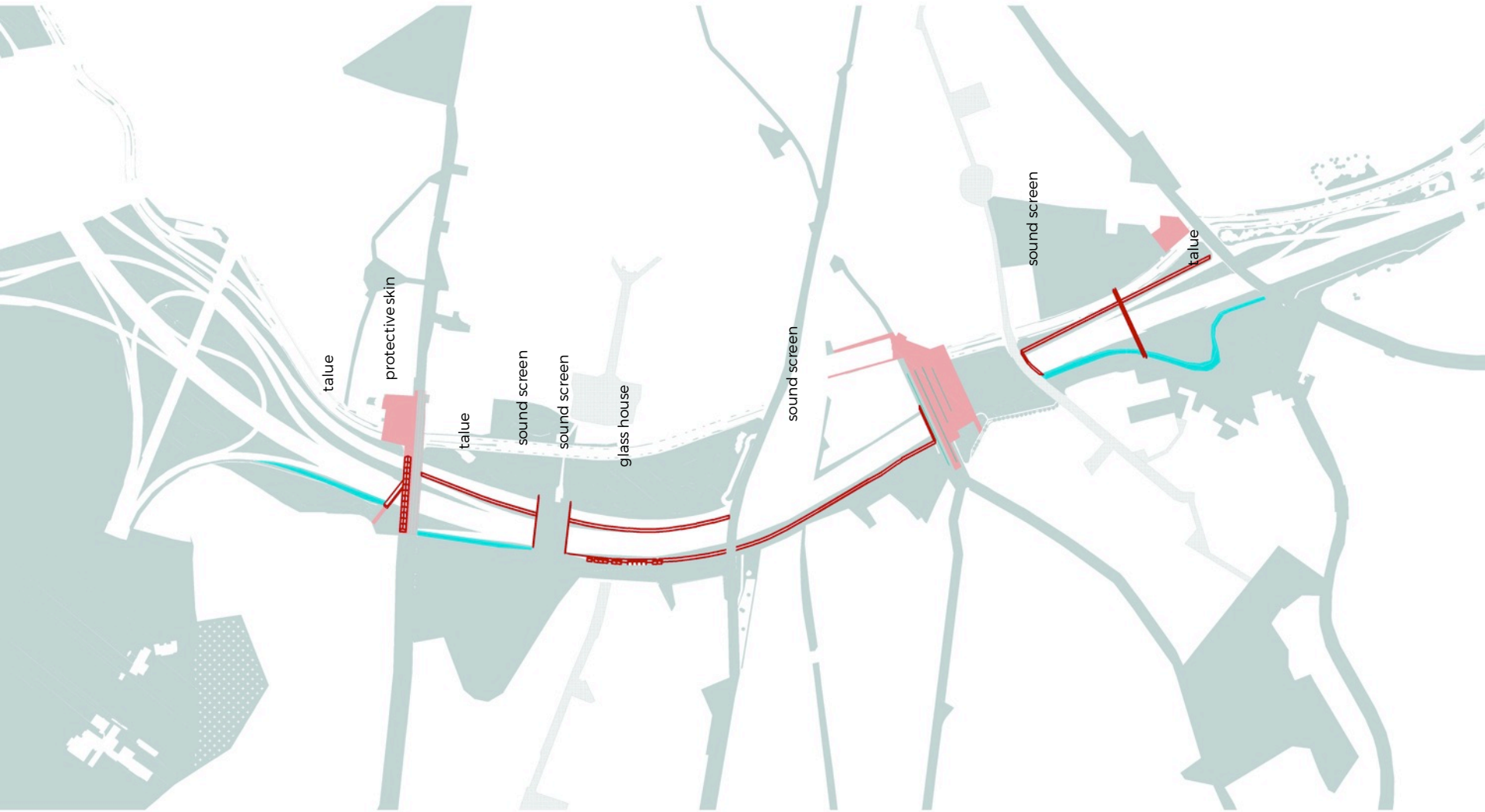

bron: Collage uit BKP Groene Singel

Beschermende beweging

Geluidswanden en bermen (zekere positieve 'luchtkwaliteit' invloed)

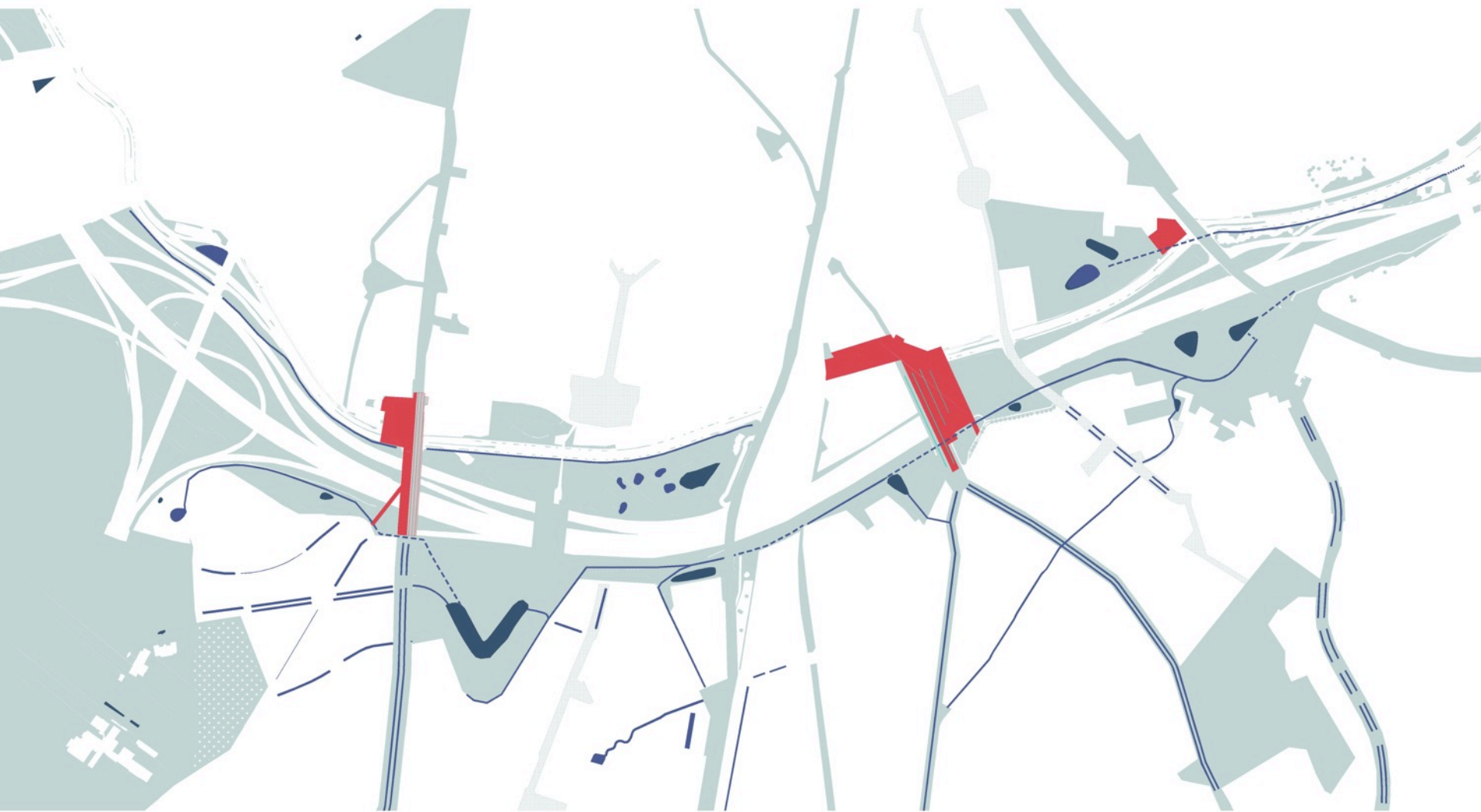
opgemaakt vanuit een zoektocht naar minimale vernieling van het landschap en kappen van bomen.

tusschen met geluids- en ecologie experts de balans tussen transparante wand en geluidsborm, verder te optimaliseren

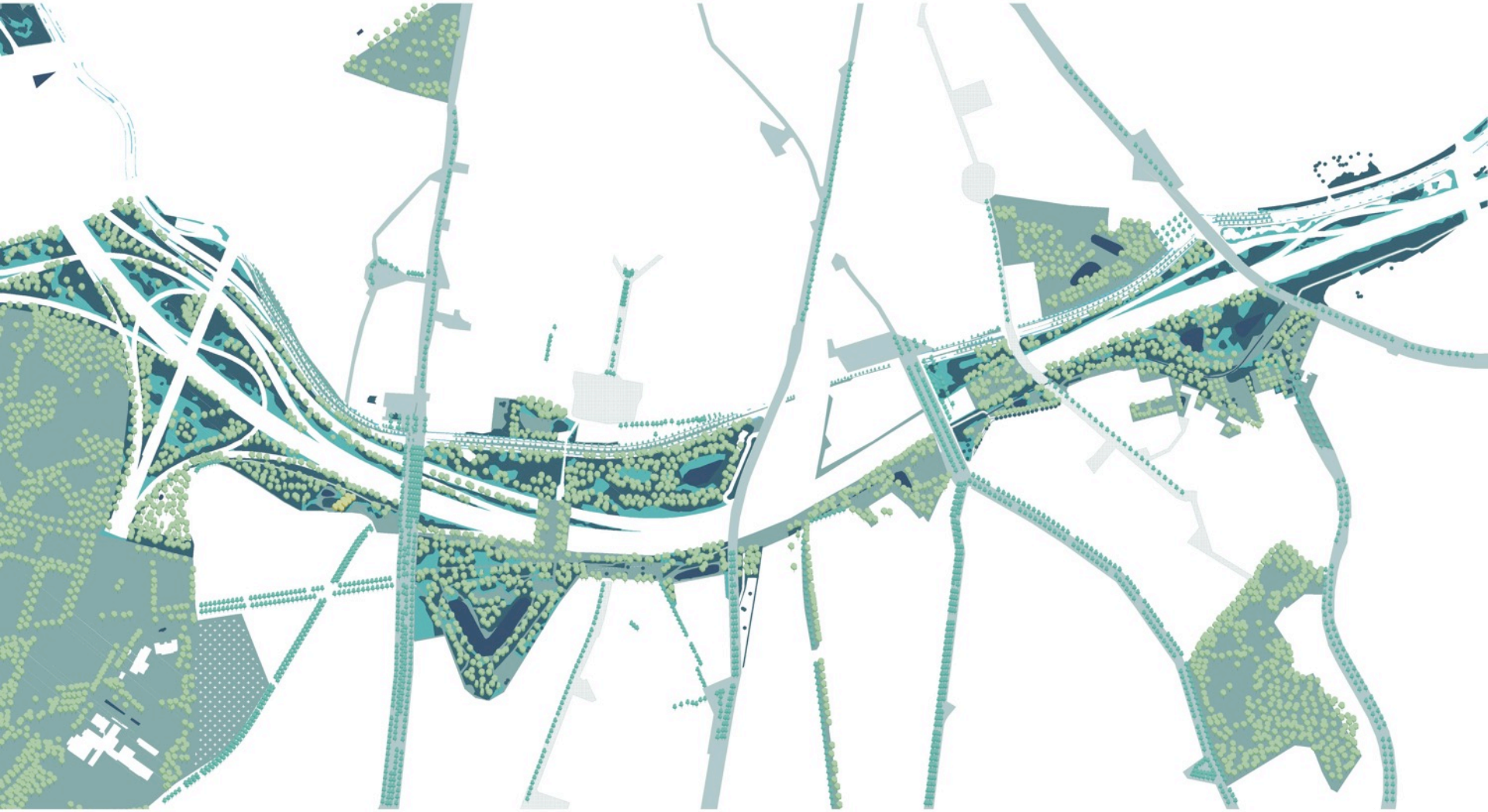
veerkrachtig waternetwerk

wateropvang en onderdeel van het straat- en landschapsbeeld

ecologisch verbonden landschap

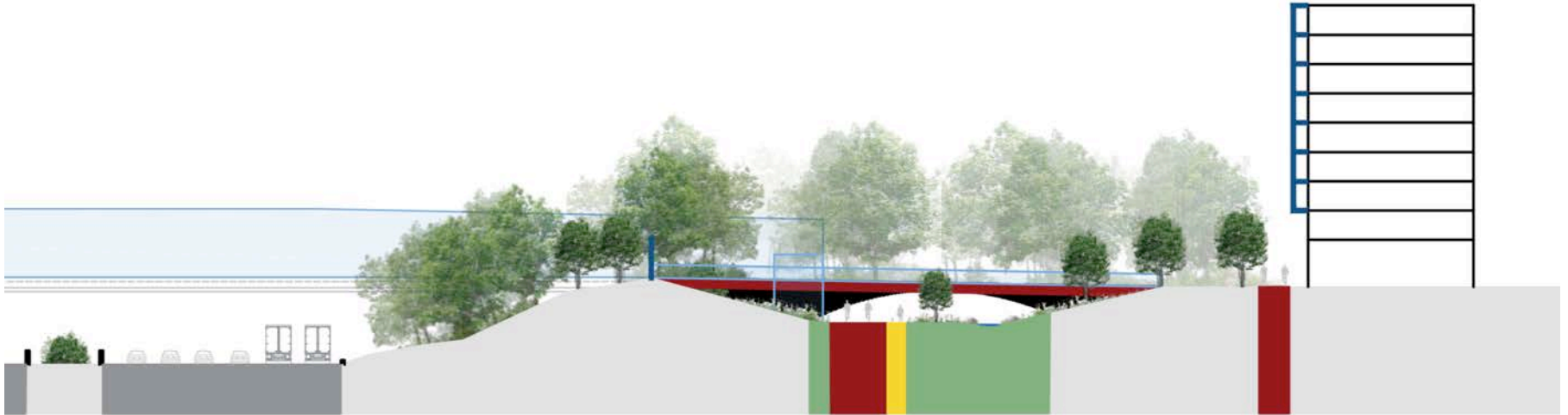
biodiversiteit versterken en kerngebieden verbinden

Connecterende Vallei

Groene connecterende vallei als nieuwe ring-typologie voor continu ringfietspad en ecologie

Connecterende Vallei, onder de Grote Steenweg

Connecterende Vallei

Groene connecterende vallei als nieuwe ring-typologie voor continu ringfietspad en ecologie

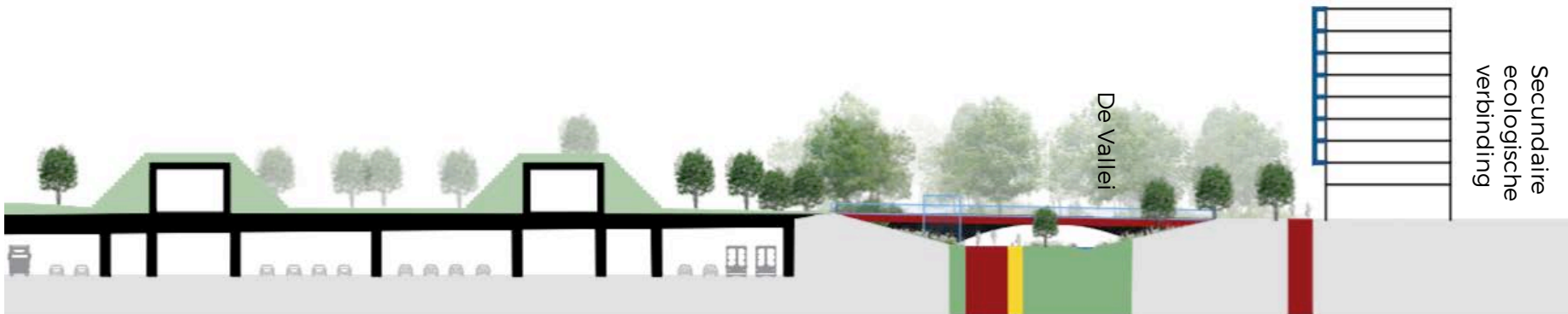
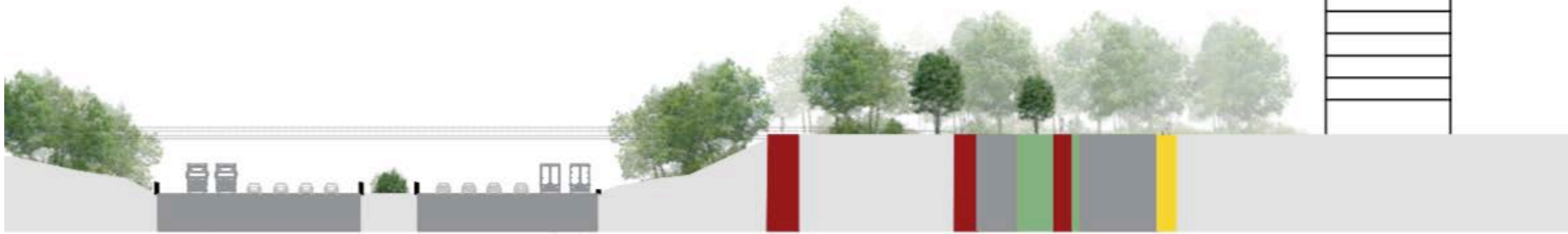
Connecterende Vallei, onder de Grote Steenweg

Grote Steenweg

brug en vallei

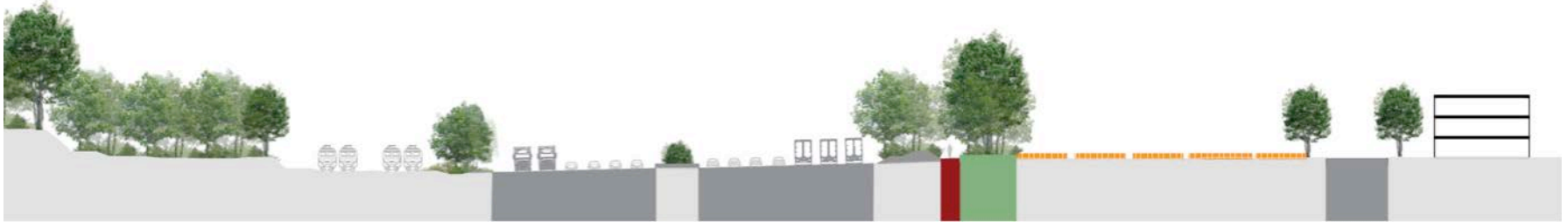
in SNEDE

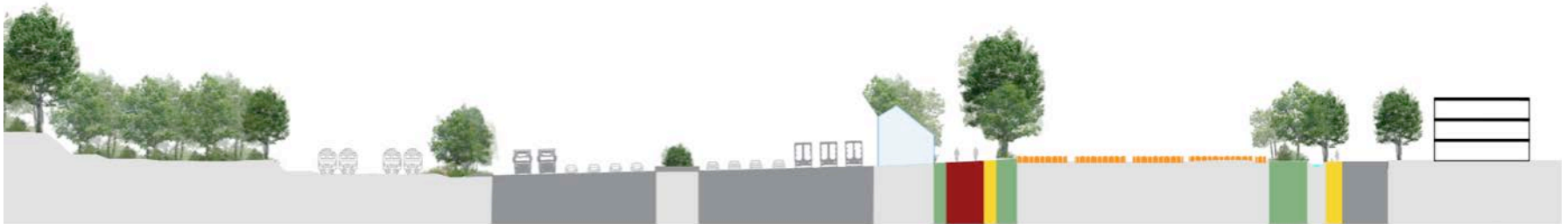
Park Brialmont

Polygoonstraat

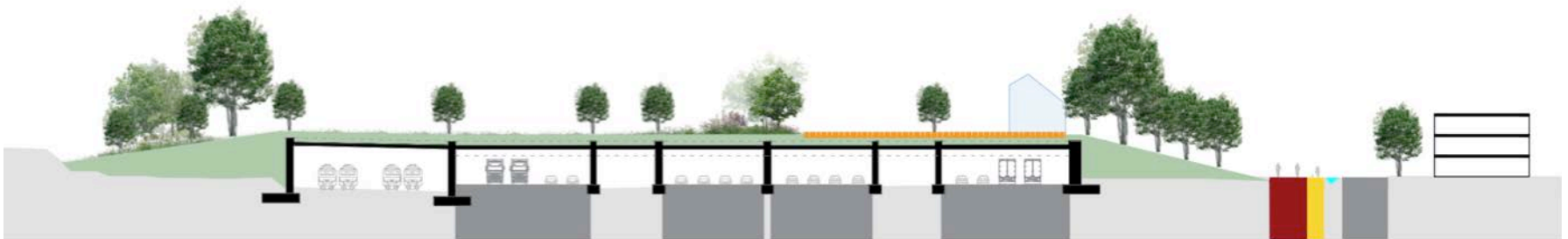
in SNEDE

bestaande situatie

korte termijn : geluidsscherm

lange termijn : volledige overkapping

Grote Markt Berchem

Eerste overkapping project

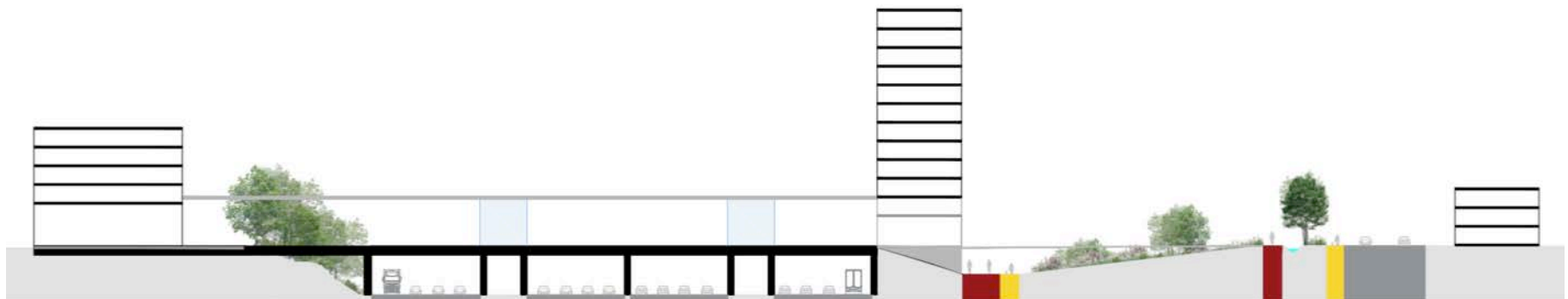
in SNEDE

bestaande situatie

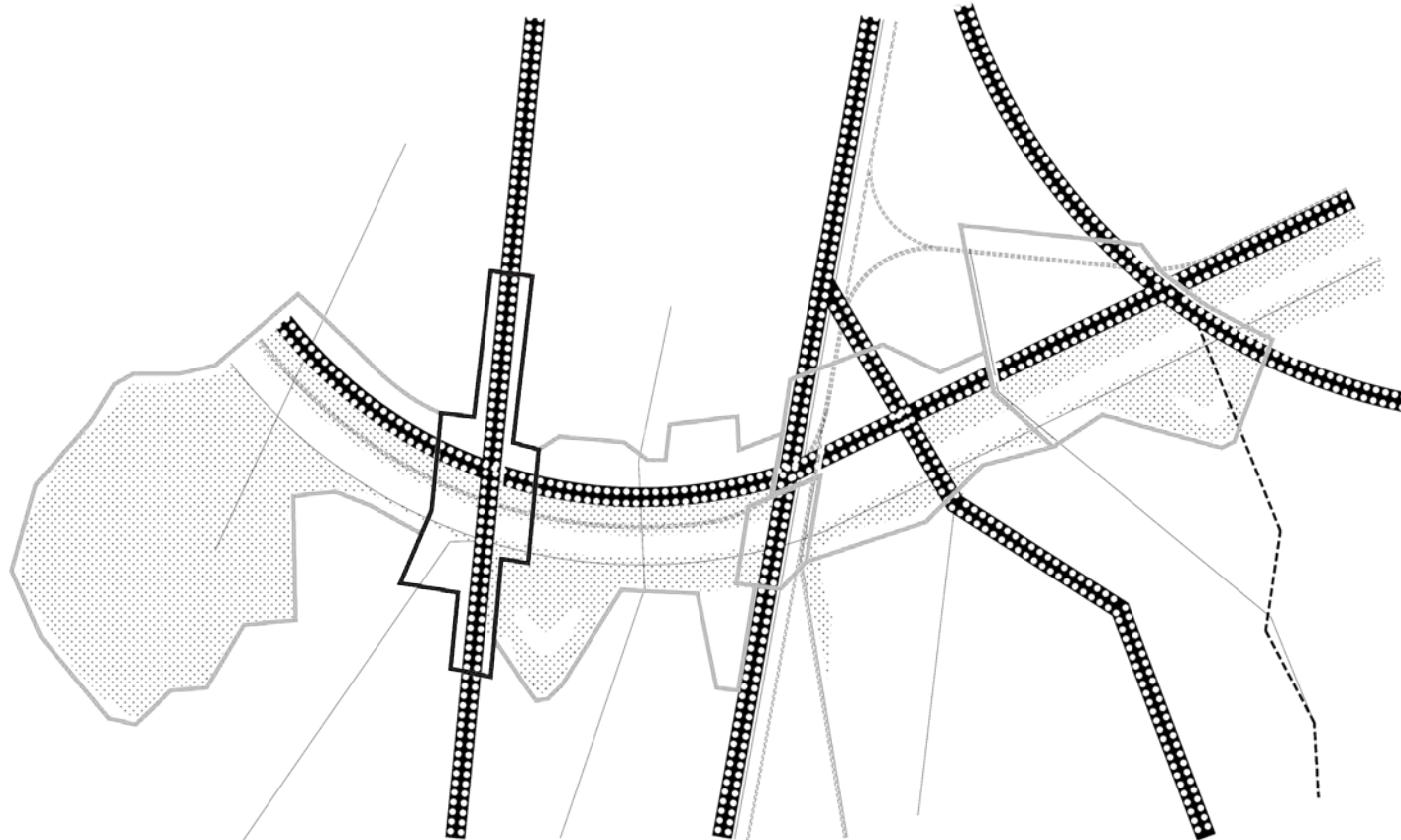

korte termijn : geluidsscherm

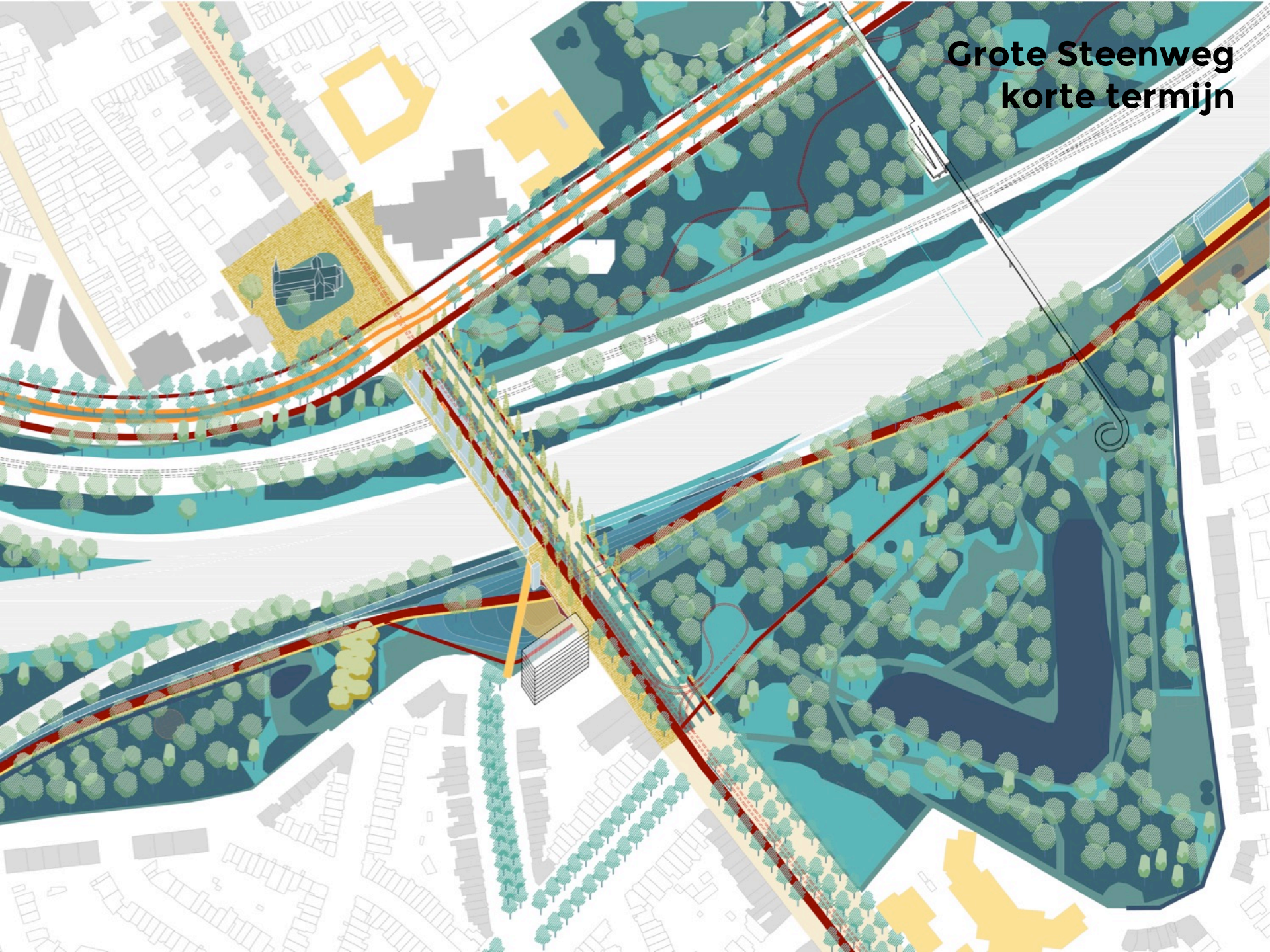
lange termijn : volledige overkapping

Grote Steenweg

Grote Steenweg korte termijn

Grote Steenweg – collage

collage test – groene boulevard en overdekte fietspasserelle

Grote Steenweg – Glazen Galerij

Glazen Galerij op de brug als nieuwe ring-typologie : beschermde passage en 'plaats'

Connecterende Vallei

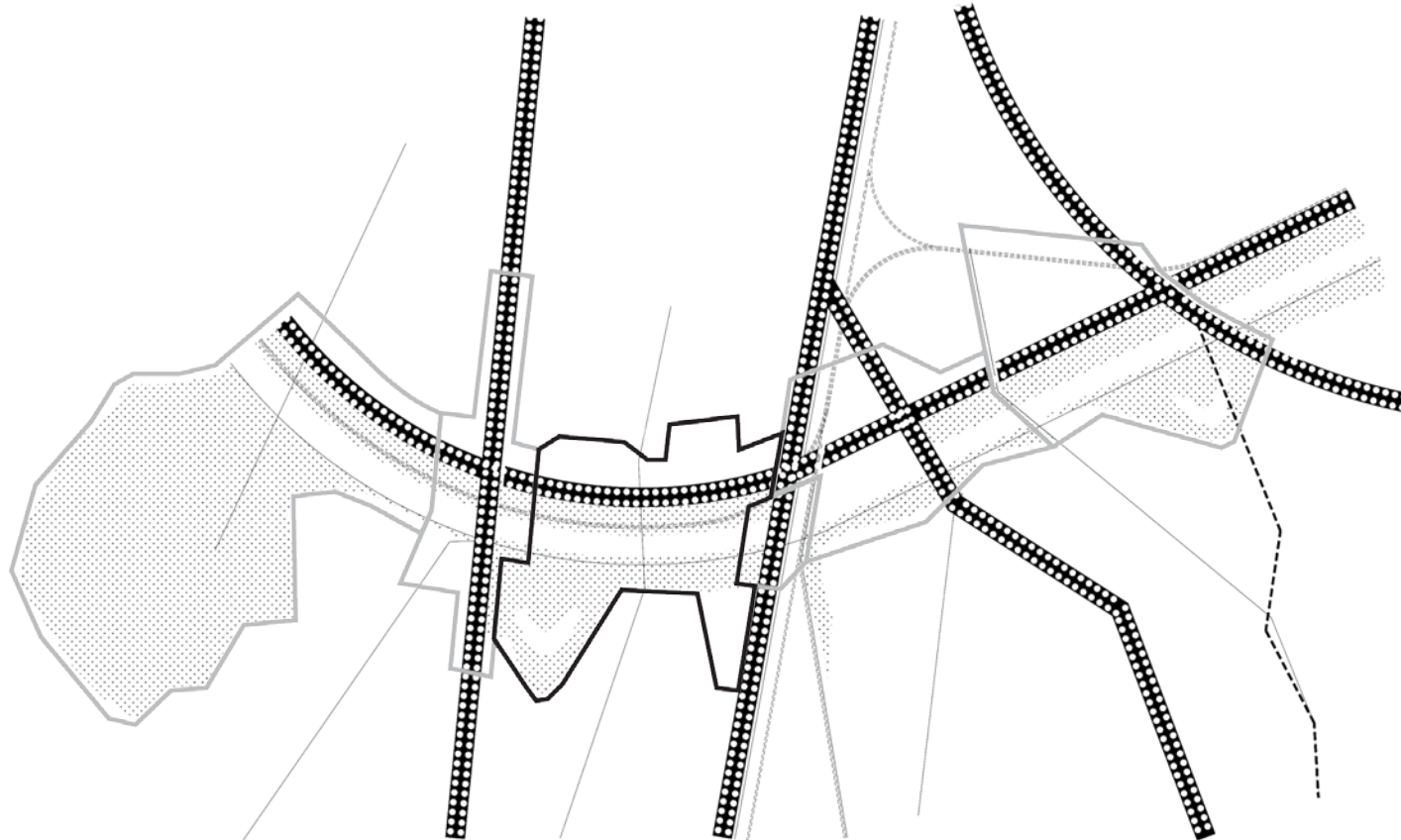
Groene connecterende vallei als nieuwe ring-typologie voor continu ringfietspad en ecologie

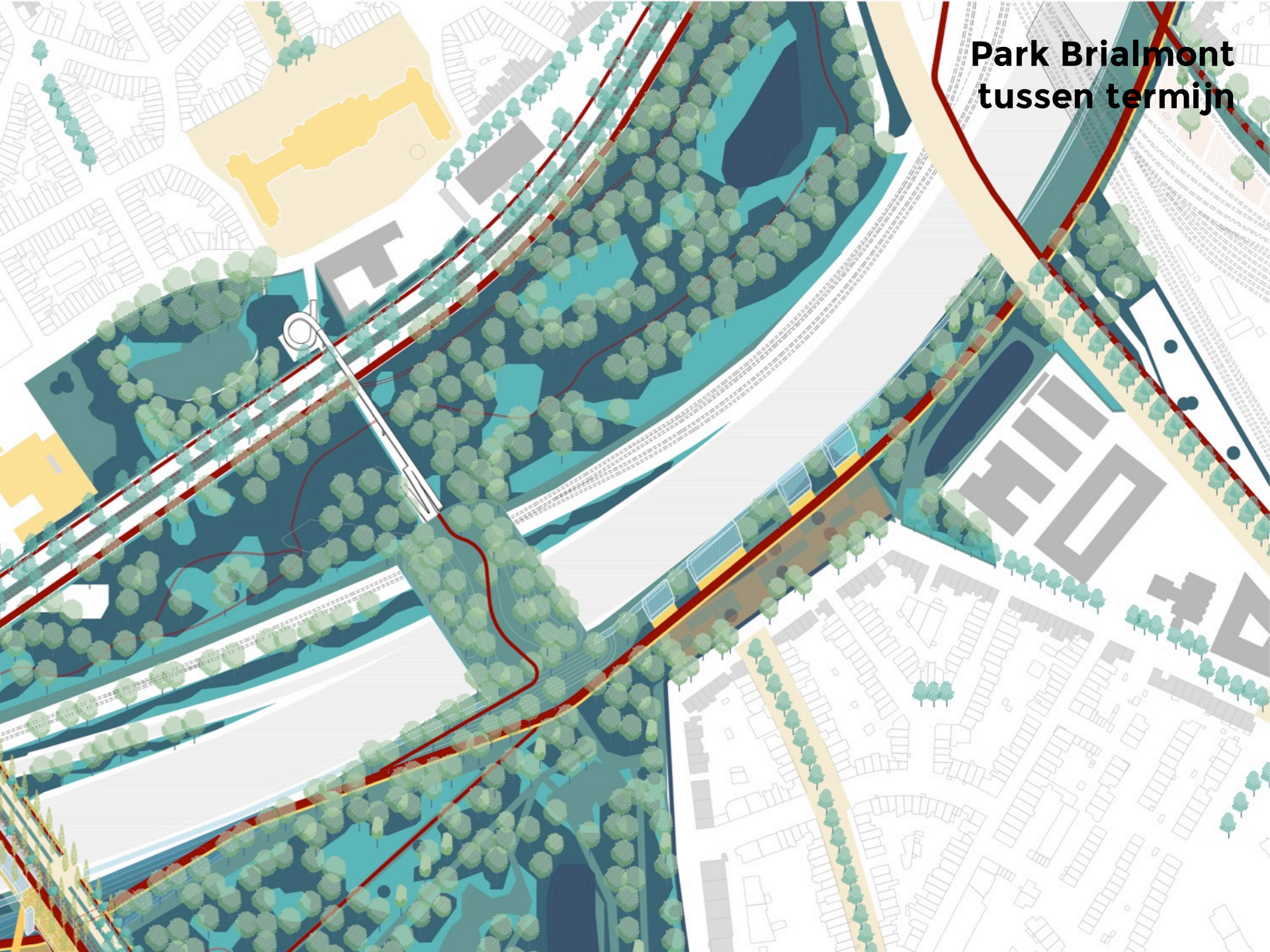
Connecterende Vallei, onder de Grote Steenweg

Park Brialmont

Park Brialmont tussen termijn

Park Brialmont – referentiebeeld ‘park landschap’
‘wilder’ park landschap (Montevrain Park – Urbicus)

Park Brialmont – referentiebeeld ‘park landschap’
collage voor Brialmontpark door Cluster Architecten

Park Brialmont – referentiebeeld ‘park infopunt’

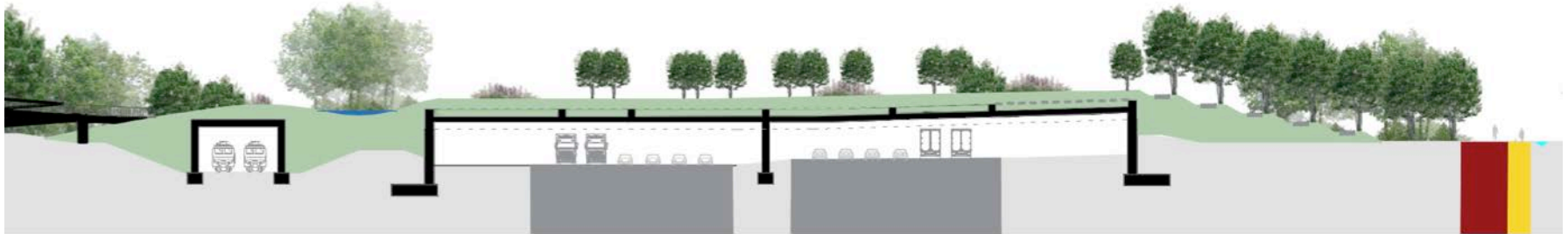
Ecologie en Brialmont fortificatie infopunt (ref. Cluster Architecten)

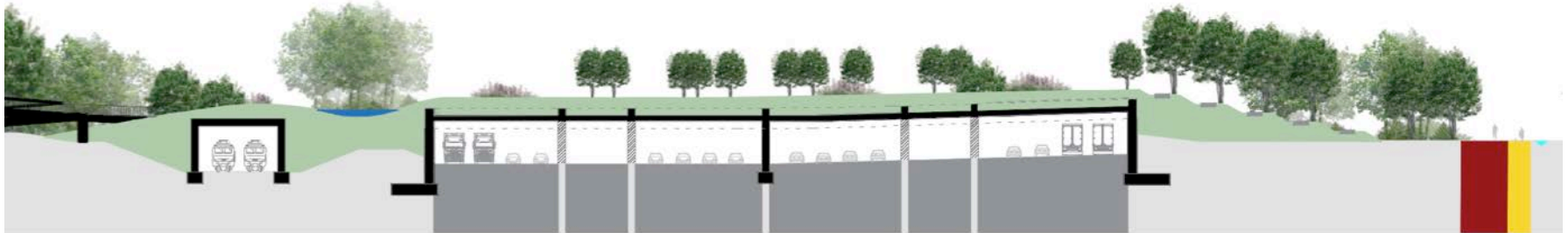
Technisch **Park Brialmont : Eco-brug**

in SNEDE

Strategische project : centraal groen park voor intra- & extramuros

tussen termijn : Eco-brug (twee overspanningen van 47 m)

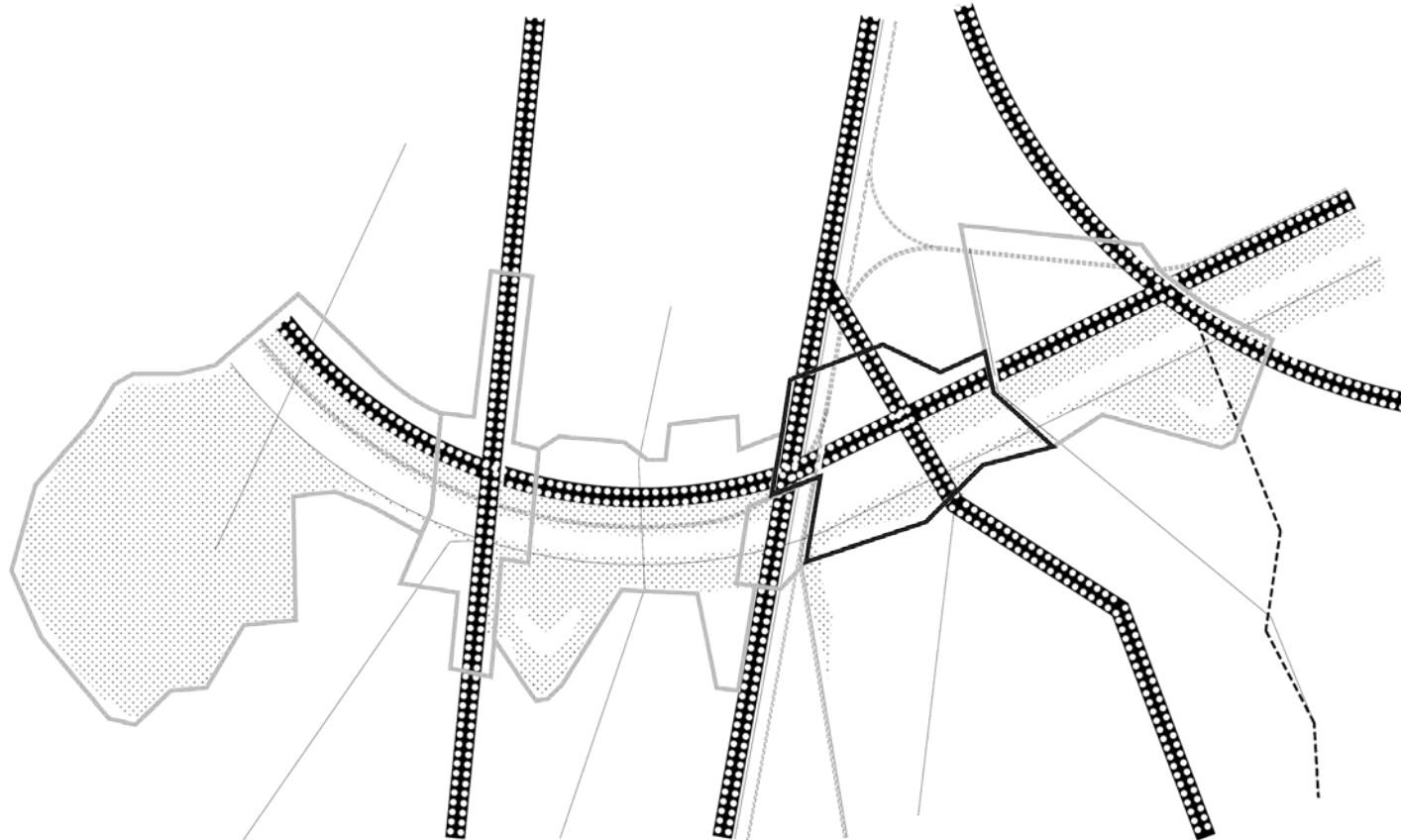
lange termijn : volledige overkapping (wanden tussen voegen)

Klassieke overkapping DRW+SRW: overspanningen max 16m

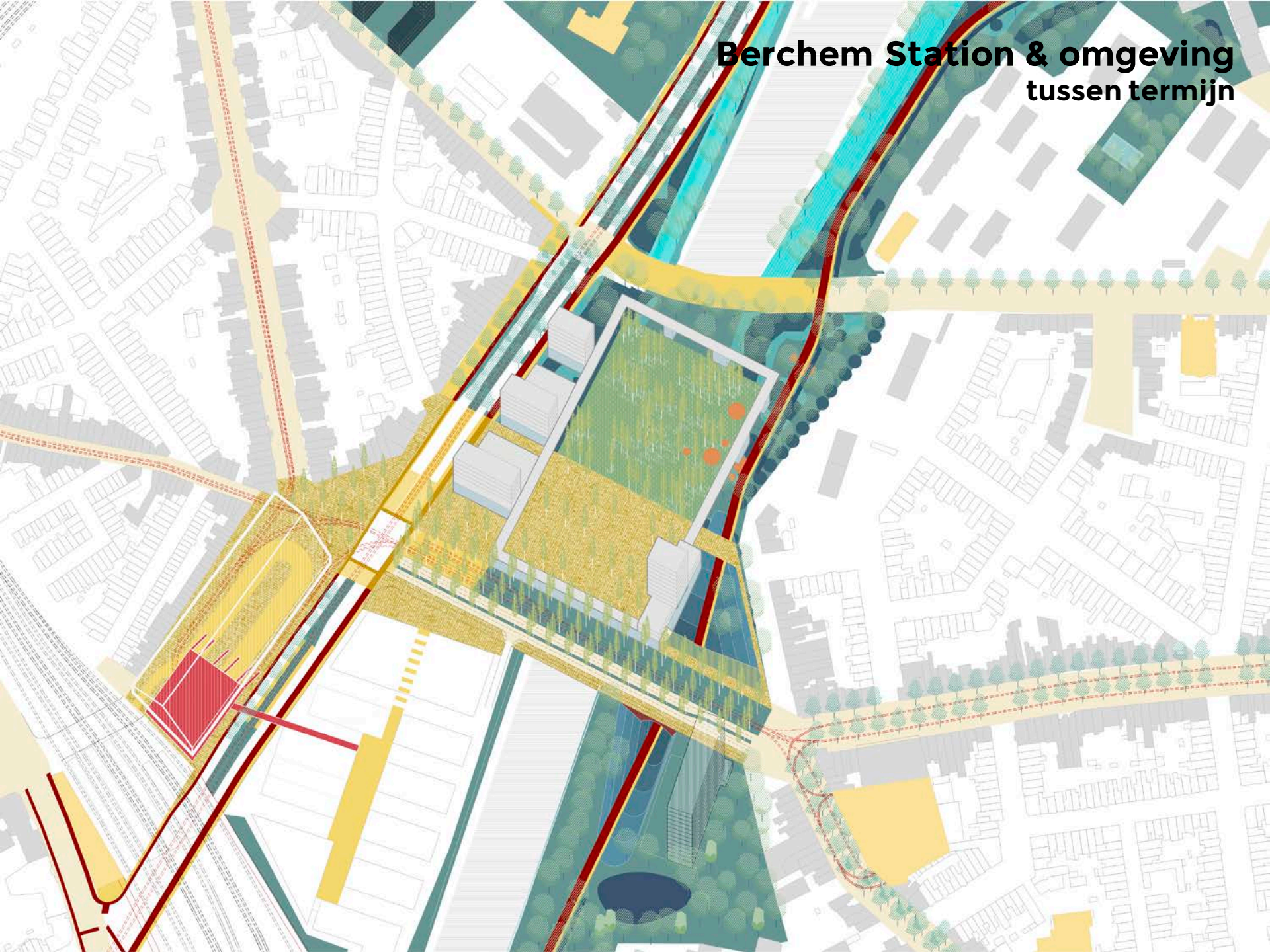

Berchem Station + omgeving

metropolitane (mobiliteits) knoop

Berchem Station & omgeving tussen termijn

'Grote Markt' Berchem - plein

'Grote Markt' : plein en park als één nieuwe stads/ring-typologie

'Grote Markt' Berchem - plein

'Grote Markt' : plein en park als één nieuwe stads/ring-typologie

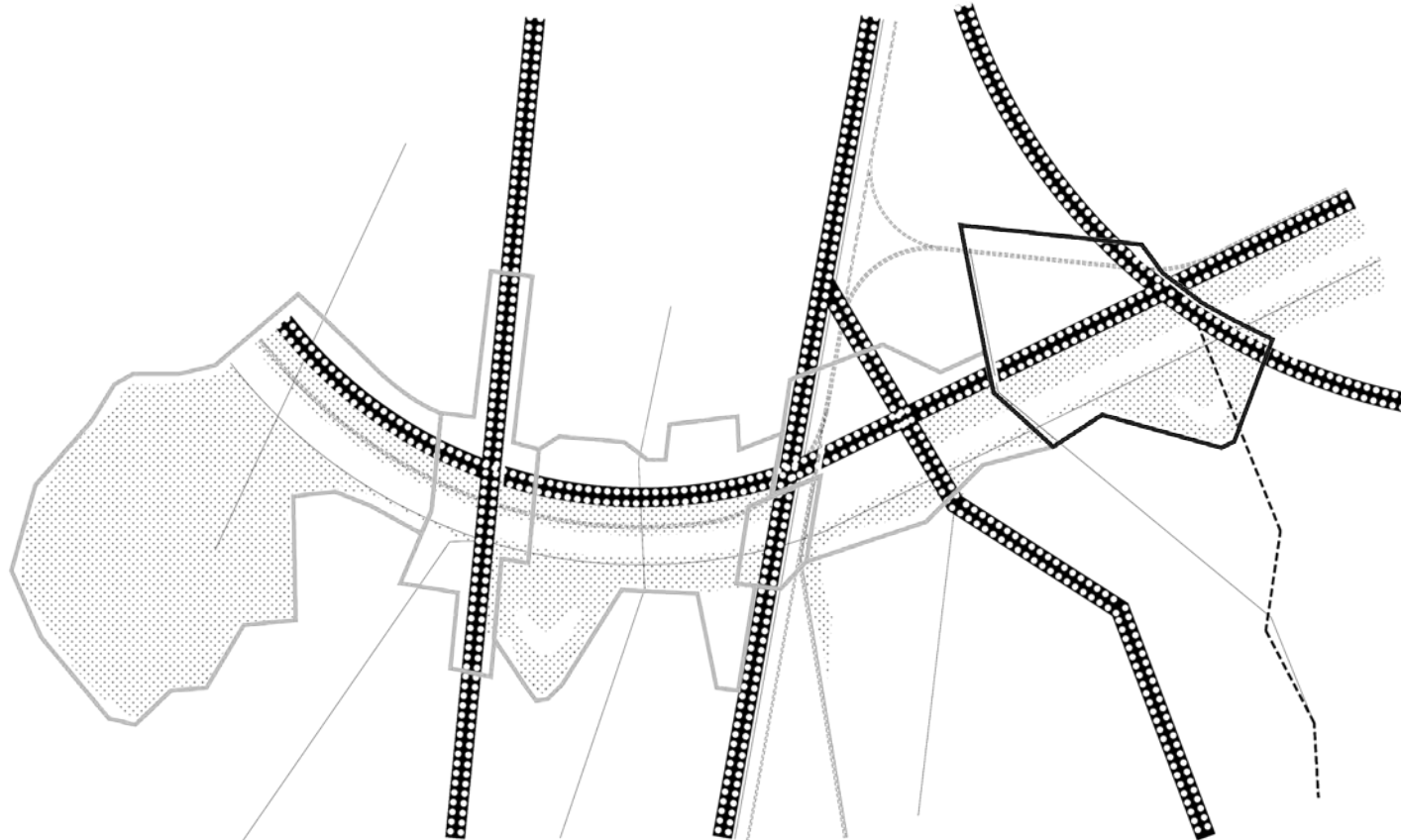

‘Grote Markt’ Berchem – ring-park

‘Grote Markt’ : plein en park als één nieuwe stads/ring-typologie

Nieuw Zurenborg - Luysbekelaer

Zurenborg-Luysbekelaer tussen termijn

Nieuw Zurenborg & Luysbekelaer - referentiebeelden

Park Spoor Noord (Studio Secchi-Viganò)

collectiviteit, Wadi-hostel (Studio Secchi-Viganò)

Spoorhal, Park Spoor Noord (Stramien)

collage Seebach (Sergison Bates)

Nieuw Zurenborg - referentiebeeld

multifunctionele hal – waterpartij in een ‘activiteiten’ park

Luysbekelaer - voorbeeld

Water in het landschap (Park Groot Schijn - Maxwan)

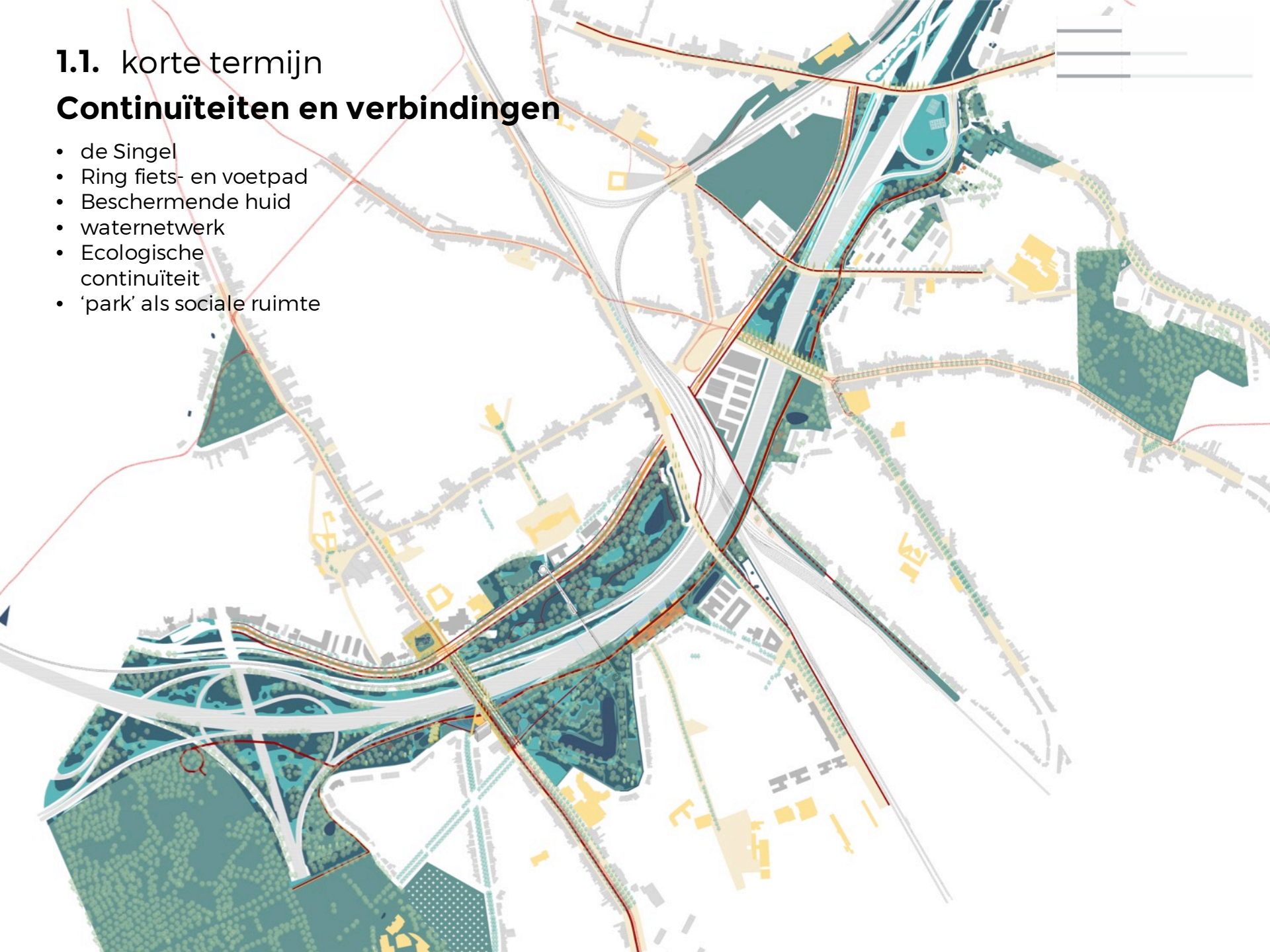

1.1. korte termijn

Continuïteiten en verbindingen

- de Singel
- Ring fiets- en voetpad
- Beschermende huid
- waternetwerk
- Ecologische continuïteit
- 'park' als sociale ruimte

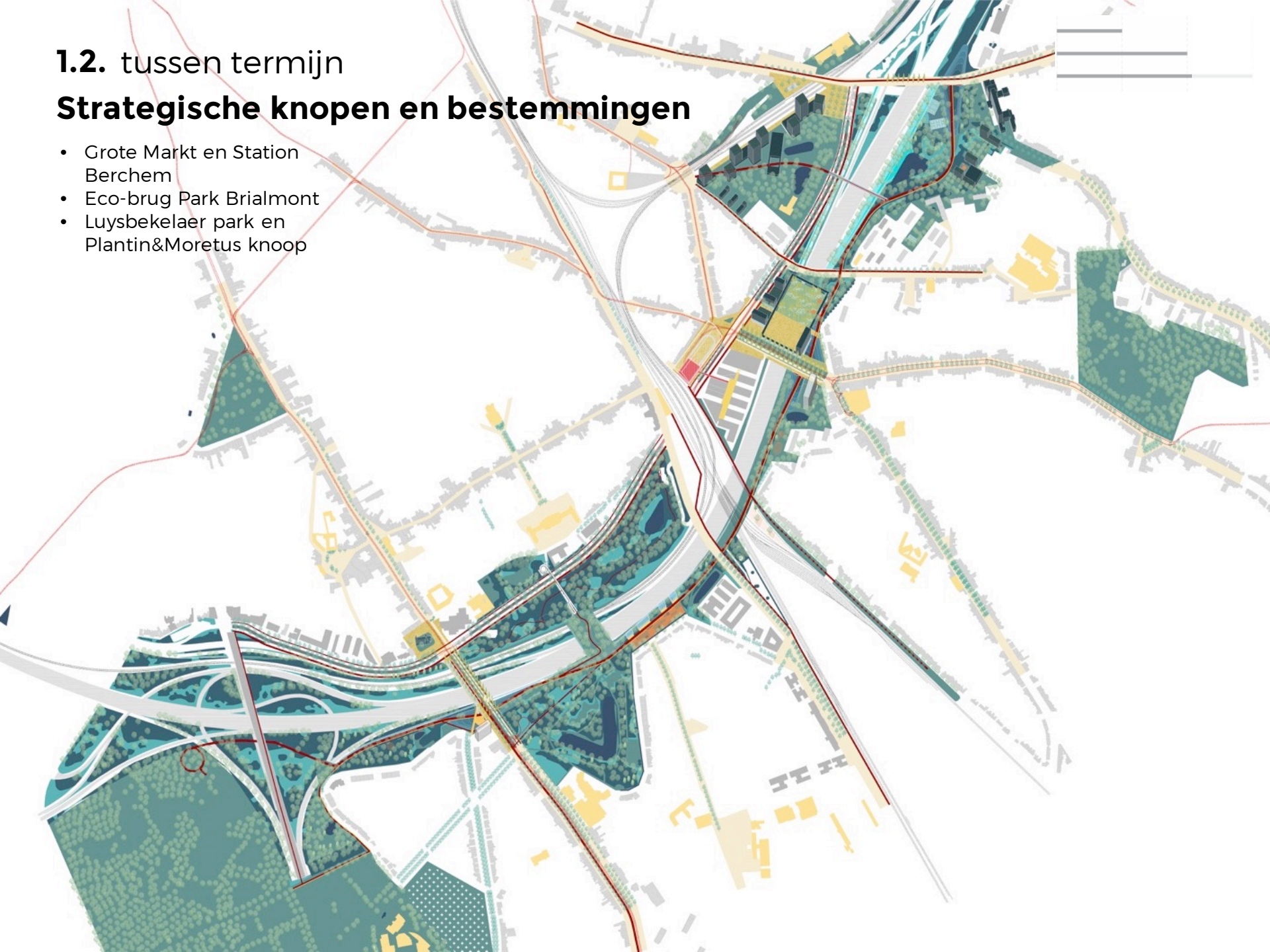

1.2. tussen termijn

Strategische knopen en bestemmingen

- Grote Markt en Station Berchem
- Eco-brug Park Brialmont
- Luysbekelaer park en Plantin&Moretus knoop

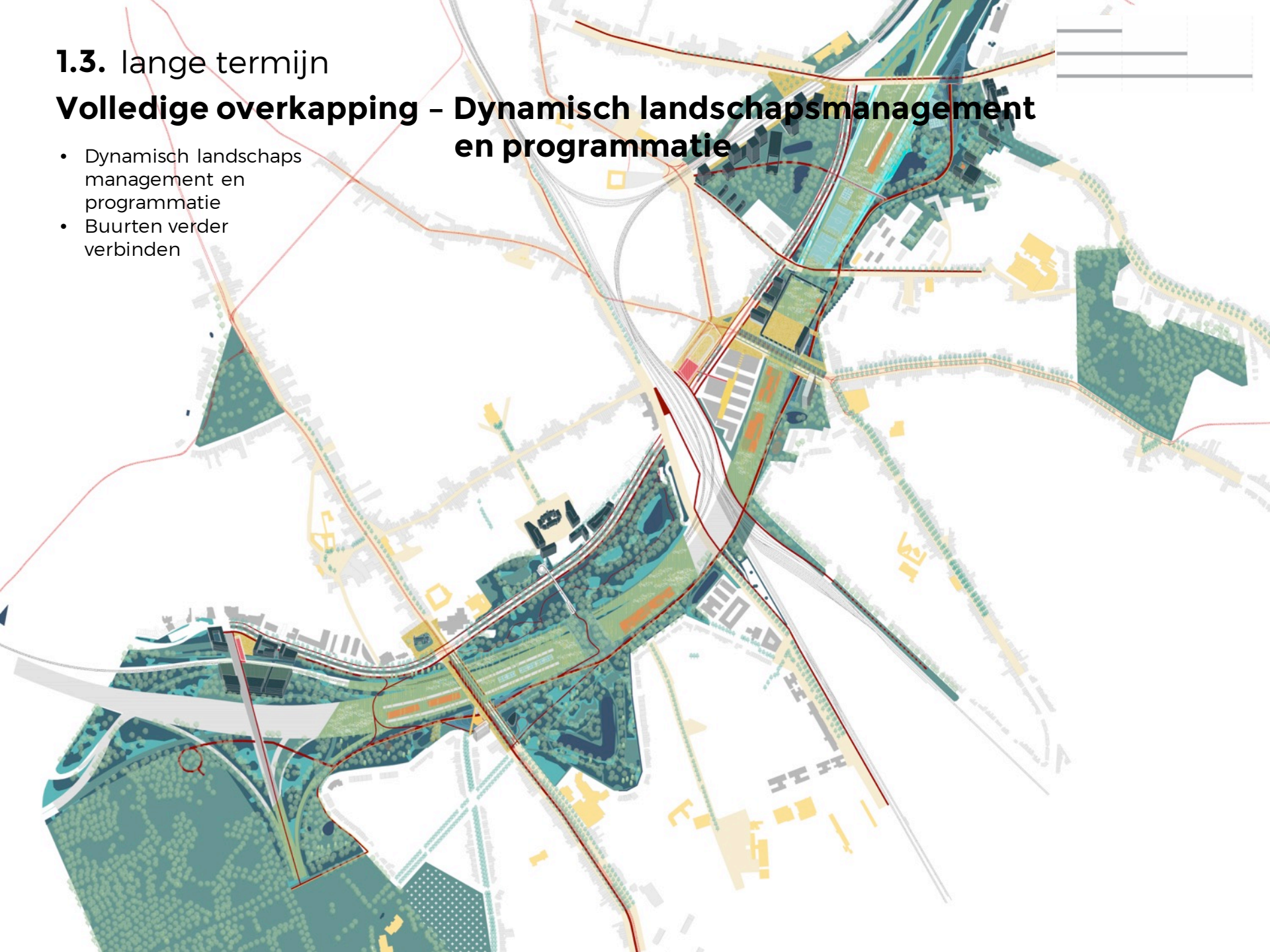

1.3. lange termijn

Volledige overkapping – Dynamisch landschapsmanagement en programmatie

- Dynamisch landschapsmanagement en programmatie
- Buurten verder verbinden

WAT HIERNA

van VISIE tot ACTIE

- **mei : week ringdagen**
- **juni : visie volledige overkapping en pakket**
strategische projecten afleveren aan de Vlaamse
overheid en Burgerbewegingen
- **juli : beslissing Vlaamse overheid hoe beginnen aan**
de overkapping
- **Na de zomer: op gang zetten van vervolg studies en**
starten van eerste projecten

Belang van geloofsbrieven als input voor het vervolg

Overkapping is een gefaseerd project

GROEIMODEL

- Singel project (0-5 jaar)
- Longitudinaal Ringpark (0-5 jaar, 10 tot 25 milj)
- Grote Steenweg (0-5 jaar, 10 tot 20 milj)
- Eco-brug Park Brialmont (0-5 jaar, 20 tot 35 milj)
- Grote Markt en Station Berchem (0-10 jaar, 150 tot 250 milj)
- Luysbekelaer park en Plantin&Moretus (0-5 jaar, 60 tot 80 milj)

Voorlopige ramingen afhankelijk
van programma en (Ring)techniek

Hoe ronden we ontwerpproces zuidoost af?

Oproep geloofsbrieven Ringbouwers

Achtergrond:

Eind april moet elk team een visie voor de volledige overkapping en projecten voor de eerste fase uitgewerkt hebben.

Ringbouwers kunnen hun steun geven door een **geloofsbrief** op te stellen en mee te geven. Deze geloofsbrieven beïnvloeden de afweging van de projecten van de eerste fase. Ook zijn ze input voor de verdere uitwerking van projecten.

Inhoud geloofsbrief

- Wie ben je en hoe ben je betrokken geweest in het ontwerpproces?
- Waar word je enthousiast van m.b.t. de aanpak en het uitgewerkt voorstel van het ontwerpteam?
- Wat zijn aandachtspunten die je wil meegeven naar de toekomst over de aanpak en het uitgewerkte voorstel?

Tips

- Geef aandacht aan zowel de aanpak van het ontwerpproces en het overleg, de totaalvisie als de projecten voor de eerste fase.
- Geef voldoende aandacht aan punten waar je enthousiast van wordt.
- Geef aandachtspunten voor afweging van de projecten en voor de toekomst.
- Dien samen met andere Ringbouwers een gezamenlijke geloofsbrief in.
- Spreek andere organisaties, mensen... aan om ook een geloofsbrief in te dienen.

Hoe kan je een geloofsbrief indienen?

Stuur een mail naar zuidoost@overdering.be. Het ontwerpteam bezorgt je dan een sjabloon voor de geloofsbrief en gedetailleerde richtlijnen.

Wat zijn belangrijke data?

8 maart: ontwerpatelier prioritaire projecten

10 maart: wijkwandeling langs prioritaire projecten

21 maart: presentatie finaal ontwerp

Week 26 maart: vragenuur Ringhuis (op afspraak)

18 april: indienen en bespreking geloofsbrieven

Samen bouwen we aan de ring van morgen

